БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 72 (6507)
АПРЕЛИИН 10
ПЯТНИЦА
1953 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Бригада бүхэндэ — культурна полевой стан

Хабарай полевой хүдэлмэринүүд үдэр ерэхэ бүри үргэдэжэ байна. Республикын олонхи колхозууд ба МТС-үүд газарай хүрьһэндэ шииг ойто барихын тула пар ба шамарай эр дээрэ хабарай эртын борнойлго хэжэ эхилээ. Газар хахалха ба эртын ороохото культурануудые тарижа эхилхэ саг ойротоо. Колхозууд болон МТС-үүд хүдөө ажахын культурануудай үндэр баян ургасын түлөө тэмсэлэй тон харюусалгатай ба шиидхэхы үедэ орохонь.

Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдтэй ба республикынгаа түүхэтэ 30 жэлэй ойн баярай ойротоһонтой дашарамдан, ажалшадай угаа ехэ политическэ дэбжэлтын оршон байдалда мүнөө жэлэй хабарай тарилга үнгэргэгдэхэнь.

Хабарай тарилгые үнгэргэхэ талаар республикын колхозууд болон МТС-үүдэй урда табигдаһан зорилгонууд колхозно деревниин ажалшадай хүсөөр, тэдэнэй шэн габьяата ажалаар, тэдэнэй творческо үүсхэлээр ба эдэбхеэр шиидхэгдэхэ юм. Тиимэһээ полевой хүдэлмэридэ ябаха колхознигууд ба механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр эмхидхэхэтэй хамта, тэдээндэ ажабайдалай зохистой услови байгуулхын ба культурна талаар тэдэниие һайнаар хангахын түлөө бүхы анхарал оролдолгоёо гаргаха гээшэ партийна, советскэ, хүдөө ажахын органуудай, колхозууд болон МТС-үүдэй партийна организацинуудай шухалын шухала зорилго болоно.

Байгша оной мартын эсэс багаар КПСС-эй обкомой бюро «Хабарай тарилгын үедэ колхознигууд ба МТС-үүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэхэ тухай» тусгаар тогтоол гаргаһан байгаа. Партиин обкомой бюро болбол полевой стануудые ба тракторна вагончигуудые культурнаар, зохид һайнаар түхеэрхэ, тэндэ улаан булангуудые эмхидхэжэ, политическэ, хүдөө ажахын ба уранһайханай литератураар, газетэ, журналнууд, радиоприёмнигууд, плакатанууд, лозунгнууд, шатар; даам болон бусад хэрэгсэлнүүдээр хангаха гэжэ партиин айкомууд ба партийна эхин организацинуудые энэ тогтоолоороо уялгалһан байна.

Тус тогтоолые бэелүүлэн, партиин зарим айкомууд ба партийна эхин организацинууд полевой стануудые, тракторна вагончигуудые заһабарилха болон культурнаар түхеэрхэ талаар яһала ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Жэшээлхэдэ, бидэндэ Тарбагатайһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, Чапаевай, Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозуудай бүхы бригадануудта полевой станууд сагаадагдажа, сэбэрээр уһаагдаһан, хабарай тарилгые амжалтатайгаар, агротехническэ болзор соо үнгэргэхыень колхознигууд болон механизаторнуудые уряалһан тоё һайхан плакат лозунгнуудаар шэмэглэгдэһэн байха юм. Мүн Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхозой полевой станууд муу бэшээр түхеэрэгдээ.

Гэхэтэй хамта, республикын зарим аймагуудта полевой стануудые, тракторна вагончигуудые заһабарилха ба культурнаар түхеэрхэ хүдэлмэри тон нобшо удаанаар ябуулагдана. Энэ хүдэлмэри Баргажанай, Хэжэнгын, Ториин, Зэдын, Бичурын аймагуудта илангаяа муугаар табигданхай. Хэжэнгын аймагай хэдэн олон колхозуудта полевой стануудай гэр байранууд эбдэрхэй зандаа байһаар. Тэдэ тэдээниие заһабарилхын ба түхеэрхын тула ямаршье хэмжээ абтанагүй. Жэшээлхэдэ, Кировэй нэрэмжэтэ, «Манай ажал», «Зургаанай зам», «Коммунизм» колхозуудта полевой стануудай гэр байранууд барандаа шахуу сагаадагдаагүй, тэрээнһээ байтагай тэдэнэй олонхинь үүдэ, пеэшэн ба сонхонуудгүй байһаар. Иимэ байдал партиин Хэжэнгын айкомдо ба тэрэнэй секретарьнууд нүхэд Бельгаев, Содномов гэгшэдтэ яһала мэдээжэ юм. Тэдэ иимэ хангалтагүй байдалтай тэдэнэй эбсэдэг ба полевой стануудаа гуримшуулха тушаа дурсагдагша колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ эрилтэ хэдэггүй байһаниинь тон гэмшэлтэй.

Хэдэхэн хоногһоо колхознигууд ба механизаторнууд полевой хүдэлмэринүүдтэ үргэлжэдөө гарахань. Тиимэһээ тэдэнэй байха гэр байрануудые бэлэдхэлгэдэхи дутагдалнуудые ойрын үдэрнүүдтэ усадхахын түлөө аймагуудай партийна, советскэ органууд, колхозуудай правленинүүд, колхозууд ба МТС-үүдэй партийна организацинууд эрид шууд хэмжээнүүдые абаха зорилготой. Колхозно полинуудай хүдэлмэрилэгшэд эршэтэ ажалайнгаа һүүлээр культурнаар амарха, шэнэ газетэ, журналнуудые уншаха, радио шагнаха, домино, даам, шатараар наадаха арга боломжотой байха ёһотой. Полевой стануудые культурнаар түхеэрхын тула колхоз бүхэн культурна хэмжээ-ябуулгануудта һомологдоһон мүнгэн зөөреэ хэрэглэхэ үүргэтэй.

Партиин обкомой бюрогой шиидхэбэриин ёһоор, полевой стануудые түхеэрхэ, тэдэниие культурна хэрэгсэлнүүдээр, нүүдэл библиотечкэнүүдээр хангаха хэрэгтэ колхозуудые шефтээ абаһан промышленна предприятинуудай партийна организацинууд туһалха зэргэтэй. Гэхэ зуураа, партиин Улан-Удын горком ба райкомууд энэ талаар хүсэд юумэ хэнэгүй, мүнөө хүрэтэрөө түсэблэжэ ба зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлһөөр гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тиигэһээр байтарнь хабарай дулаан үдэрнүүд боложо, колхознигууд полинууд дээрээ гаража байна.

Колхознигууд ба механизаторнуудые культурнаар хангаха асуудал тон шухала удхашанартай. Юуб гэхэдэ, хабарай тарилгын амжалтые имагтал тэдэнэр шиидхэхэ байна бшуу.

Хабарай тарилгын урда тээхи энэ хэдыхэн үдэрнүүд соо полевой стануудые ба тракторна вагончигуудые бэлэдхэлгэдэ бии байһан дутагдалнуудые түргэнөөр усадхаха хэмжээ абаха шухала. Тарянажалай ба тракторна бригадануудай хүдэлмэрилэгшэдтэ ажабайдалай болон культурна һайн услови байгуулха арга боломжо колхозууд ба МТС-үүдтэ бии гээшэ. Имагтал колхозууд болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд энэ хэрэгэй шухала удхашанартайе ойлгохо механизаторнууд ба колхознигуудай культурна эрилтые хангахын тула анхаралаа хандуулха ёһотой.

Нютагуудтахи партийна, советскэ органууд, колхозууд болон МТС-үүдэй партийна организацинууд партиин обкомой бюрогой тогтоолые бодото хэрэг дээрэ наринаар ба шууд сэхээр бэелүүлхэ, полевой стануудые, тракторна вагончигуудые ойрын үдэрнүүдтэ бүрин һайнаар бэлэдхэхэ ба культурнаар түхеэрхэ ябадал хангаха уялгатай.

Врачнарай республиканска съезд нээгдэбэ

Уржадэр Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын байшан соо врачнарай республиканска съезд нээгдэбэ.

«1952 оной турша соо республикын элүүрые сахилгын органуудай хэһэн хүдэлмэриин дүн ба партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдтэй дашарамдуулан тэдэнэрэй үмэнэ табигдаһан зорилгонууд» гэһэн элидхэлые БМАССР-эй Элүүрые хамгаалгын министр нүхэр В. Боянова хэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр съездэдэ хабаадагшад Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын артистнарай табиһан «Лауренсия» гэжэ баледые хараһан байна.

Үсэгэлдэр съезд хүдэлмэреэ Бурят-Монголой гүрэнэй филармониин байшан соо үргэлжэлүүлээ.

«ГАПУ-гэй Бурят-Монголой отделениин хүдэлмэри тухай» нэмэлтэ элидхэлые ГАПУ-гэй Бурят-Монголой отделениие эрхилэгшэ нүхэр Н. Мададаева хэбэ. Нэмэлтэ элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилээ.

Мүнөөдэр съездын хүдэлмэри үргэлжэлһөөр.

Республикынгаа 30 жэлэй ойе эрхимээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэдхэе!

Стахановецуудай тоо олошорно

Улан-Удын модоной заводой коллектив республикынгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, 5 һарынгаа үйлэдбэриин программые ойн баярай үдэр хүрэтэр 115 процент дүүргэхэ уялга абаһан байна.

Заводой коллектив энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэбые болзорһоонь 17 үдэр урид дүүргээ. Мүнөө ажалай эршэ улам шангадажа байна. Ажалай үндэр бүтээсэ туйладаг стахановецуудай тоо улам олошорно. Табанжэлэйнгээ даалгабарие дүүргэһэн модо ашаалагшад нүхэд Чебунин, Кращаев, Астраханцев, Валеев болон бусад мүнөө 1956 онойнгоо даалгабарие дүүргэжэ, заводой хүдэлмэришэдэй хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлһэн зандаа.

Үйлэдбэриин түрүүшүүлэй методээр ажалладаг рамщигууд нүхэд Зубарев, Коноваленко, Дмитриев, хүдэлмэришэд Н. Худяков, С. Мухометдинов, Мария Трофимова, Мария Шешукова болон бусад үдэрэйнгөө нормые 130 процентһээ 200 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Тэдэнэр гансал эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилэн гаргана.

В. Аюшеев.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ

Бурят-Монголой АССР-эй Эдеэ хоолой министерствын предприятинуудай коллективүүд Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэбые валовой продукци үйлэдбэрилгөөр 103,6 процент дүүргэбэ. Нёдондо жэлэй энэ үетэй жэшэбэл, 995 мянган түхэригтэ үлүү ехэ продукци үйлэдбэрилэгдөө.

Мүнөө тус предприятинуудай коллективүүдэй гэшүүд республикынгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө бүри үргэдхэн, табан һарынгаа үйлэдбэриин программые 105 процент дүүргээд, түсэбһөө гадуур 500 мянган түхэригэй продукци гаргахын түлөө эршэтэйгээр тэмсэжэ байна. Тиихэдэ ажалай бүтээсые 1,5 процент дээшэлүүлхэ, бүтээн гаргаһан продукциингаа үные түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо 1,5 процентээр химдаруулхын түлөө тэмсэнэ.

Г. Павлов.

Түргэн методээр ажаллахын түлөө мүрысэнэ

Түхеэрэлгэнүүдэй хүсые дүүрэнээр ашаглажа, ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлхэ, бүтээн гаргадаг продукциингаа шанарые һайжаруулха хэрэгтэ промышленна предприятинуудай стахановецууд онсо анхарал хандуулна. Наука ба техникын туйлалтануудые, оронойнгоо түрүү хүдэлмэришэдэй дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэхын түлөө паровозо-вагонно заводой стахановецууд тэмсэнэ.

Металлые түргэн методээр отолжо, материалнуудые үйлэдбэрилгэ хадаа прогрессивнэ методэй нэгэн мүн. Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводто энэ метод үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Мүнөө дээрээ 200 гаран стахановецууд-станочнигууд түргэн методээр ажаллан, ажалай бүтээсые нилээд дээшэлүүлжэ байна. Паровозо-механическа цехын токарь Василий Иванович Мурысин буладые түргэн методээр үйлэдбэрилжэ, завод соогоо рекорд туйлаба.

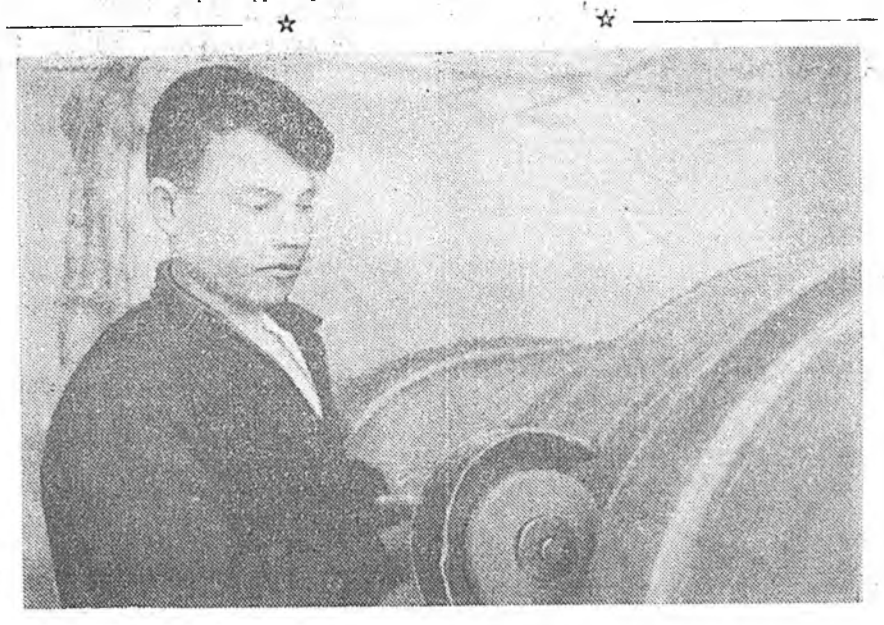
Тэрэ хадаа паровозно детальнуудые үйлэдбэрилдэг металл отолходоо, минута соо 385 метр хүрэтэр отолно. Тиигэжэ тэрэ хадаа үнгэрэгшэ 1952 ондо хоёр жэлэй даалгабари дүүргээ. Тус цехын токарь-скоростник Багин гэгшэ нэгэ минута соо 300 метр хүрэтэр металл отолжо, үдэр-халаанайнгаа даалгабарие 260 процент дүүргэнэ.

Тэрэшэлэн паровоз хабсаралгын цехын токарь Гребенщиков, тус цехын фрезеровщик Петров, арматурна цехын токарь Савкин, паровозо-колёсно цехын токарь Иванютин болон бусад түргэн методээр ажаллан горьтой амжалтануудые туйлажа байна. Тэдэнэр туйлаһан амжалтануудаараа һанаагаа амарангүй, харин саашадаа бүри ехэ амжалта туйлажа, республикынгаа 30 жэлэй алдарта ойе тэмдэглэхэ гэжэ шиидэнхэй.

Заводой эрхим фрезеровщик, партиин XIX съездын делегат Марк Антонович Чернышев түргэн методээр фрезернэ хүдэлмэри хэдэг арга олоод, мүнөө үдэр-халаанайнгаа нормые 300—350 процент хүрэтэр эрхим шанартайгаар дүүргэнэ. Түргэн методээр электрогагнуури хэхэ тушаа рационализаторска дурадхал оруулһан, энэ методээрээ өөрөө ажалладаг вагонно-механическа цехын токарь Нагорянский гэгшэ халаанайнгаа нормые 400 холо гаран процент дүүргэнэ.

Республикын 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадагшад ажалай бүтээсые үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэ.

Ф. Николаев.

Улан-Удын паровозо-вагонно заводой залуу хүдэлмэришэд республикынгаа 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Котельнэ цехын котельщик-комсомолец Александр Ануфриев үдэр бүриингөө даалгабарие 240 процентһээ бага бэшээр дүүргэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Ануфриев ажаллажа байна. А. Мантаевай фото.

ПАРОВОЗНО МАШИНИСТНУУДАЙ МҮРЫСӨӨН

Бурят-Монголой республикын 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаһан Улан-Удын депогой машинистнууд «Подвижной состав ашаглалгые һайжаруулха, 1955 ондо вагонуудай эрьесын сагые 1950 онойхиһоо 18 процентһээ бага бэшээр хороохо ба паровозуудай сүүдхэ соо дунда жэшээгээр ябалгые 12 процентһээ доошо бэшээр нэмээхэ» гэжэ партиин XIX съездын директивэнүүд соо табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө эршэтэйгээр тэмсэжэ байна. Энэ зорилгые бэелүүлхэ шухала условинуудай нэгэниинь юуб гэхэдэ, локомотивуудай заһабарилгын хоорондохи сагые һунааха ябадал болоно. Тиимэһээ даажа абаһан локомотивуудаа удаан саг соо ашаглахын түлөө машинист бүхэн тэмсэжэ, энэ талаар бага бэшэ дүй дүршэл олоно.

Энээнэй урда һаранuудта тус депо үйлэдбэриингөө программые дүүргэхэ талаар гээгдэнги байдалда ороһон юм. Тиибэшье, социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэн, тэрээндэ бүхы паровознигуудые ба вагоннигуудые, машинистнууд болон диспетчернүүдые хабаадуулһанай ашаар март һарынгаа даалгабарие депо бүхы талаарнь 100 процент, һайн шанартайгаар дүүргэжэ, Зүүн-Сибириин түмэр замай управлениин түрүү коллективүүдэй нэгэн болоһон байна.

Тус депогой цехүүд хоорондын социалистическэ мүрысөөндэ нүхэр Иванов мастертай подъёмочно цехын коллектив түрүү һуури эзэлжэ, депогой управлениин, парторганизациин ба профсоюзай завкомой дамжуулгын улаан тугые мүнгэн шантайгаар абаһан байна. Эдеэ хоолой ба промышленна товарнуудай сэнгүүдые шэнээр, зургаадахяа химдаруулха тухай түрэл парти, правительствынгаа тогтоолой харюуда отделениин түмэрзамшад социалистическэ мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлээ.

Майн 1-нэй һайндэрэй ба республикын 30 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ ороогүй хүдэлмэришэн эндэ байхагүй. Депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад барандаа дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялганууды абаад, мүнөө тэрээнээ үлүүлэн дүүргэхын түлөө творческо үүсхэлтэйгээр хүдэлмэрилжэ байна.

Хүндэ ашаанай ба пассажирска поезднуудай паровозуудай машинистнууд паровозойнгоо техническэ скоростиие хурдадхажа ба сүүдхэ соо дунда жэшээгээр ябалгые улам ехэ болгожо, ехэ хэмжээнэй үнэтэ түлишэ арьбалхын түлөө тэмсэнэ. Тэдэнэрэй олониинь хүдэлмэри дээрээ үндэр показательнуудые туйлана.

Жэшээлхэдэ, депогой солото машинистнууд, Сталинска шангай лауреадуд Асеев Ягодин хоёрһоо пассажирска паровозыень тушаажа абаад, тэдэнэй методээр тус паровозые жолоодожо байһан машинист Владимир Георгиевич Ловушкин үнгэрэгшэ нэгэдэхи квартал соо даалгабарияа бүхы талаарнь, эрхимээр дүүргэжэ, мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тэрэ хадаа паровозоо тогтоогдоһон графигай ёһоор жолоодожо, һара бүри 5—7 тонно түлишэ арьбалан, бусадта коммунистическэ ажалай жэшээ харуулна.

Владимир Георгиевичын жолоододог паровозно бригадатай мүрысэдэг, республикын Верховно Соведэй депутат, солото машинист Николай Прокопьевич Соседенкын хүтэлбэрилдэг паровозно бригадынхид тэрэшэлэн жэшээтэ ажалаараа шалгарна. Тус бригадынхид паровозойнгоо техническэ скоростиие час соо 3,2 километрээр хурдадхажа ба сүүдхэ соо дунда жэшээгээр ябалгые 72 километрээр ехэ болгожо, мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гаранхай. Өөрынгөө жолоододог паровозой техническэ скоростиие час соо 2 километрээр хурдадхан, паровозой эрьесые 5 час хахадаар бага болгоһон ба сүүдхэ соо дунда жэшээгээр ябалгые 51 километрээр ехэ болгоһон ахалагша машинист Николай Касьянович Врублевскиин толгойлдог паровозно бригадынхид депогой хүндэлэлэй доскада бэшэгдэнхэй. Энэ бригада жэлэй түрүүшын үдэрһөө хойшо мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана. Иигэжэ үндэр показательтайгаар ажалладаг бригаданууд тус деподо олон.

Депогой хүндэ ашаанай паровозуудые жолоодогшод паровозойнгоо сүүдхэ бүриин дунда жэшээгээр ябалгые ехэ болгохо, үнэтэ түлишэ арьбалха даалгабаринуудаа үлүүлэн дүүргэжэ, республикынгаа алдарта ойе угтахын түлөө мүрысэн, ажал хүдэлмэри дээрээ горьтой амжалтануудые туйлана. Жэшээнь, машинист Иван Владимирович Здаровай хүтэлбэрилдэг бригада паровозойнгоо сүүдхэ соо дунда жэшээгээр ябалгые 23 километр ехэ болгожо, һара бүри 7—8 тонно түлишэ арьбална.

Машинист Сергей Васильевич Мазаник гэгшын бригадынхид паровозойнгоо гүйлгые хурдадхажа, һара бүри 19,5 тонноһоо үлүүтэй түлишэ арьбалан, бусадта жэшээ харуулна. Тиихэдэ залуу машинист, комсомолец Геннадий Мезенин, Михаил Назаренко болон бусад паровозуудаа имагта графигай ёһоор жолоодоһоо гадна, һара бүри 11,5—17,5 тонно түлишэ арьбална. Эдэ бүхы амжалтанууд хүнгэнөөр туйлагдаагүй. Тус депогой машинист бүхэн Сталинска шангай лауреадуудай болон ороной түрүү машинистнуудай дүй дүршэлые шудалалгада сүлөөтэй сагаа зорюулхаһаа гадна, мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ техническэ һуралсалда эдэбхитэйгээр хабаадан, түрүү дүй дүршэл шудална.

Эдэ машинистнууд табан һарынгаа даалгабарие холо үлүүлэн дүүргэжэ, республикынгаа алдарта ойе угтахын түлөө тэмсэжэ байна.

Г. Нимбуев.

И. В. Сталинай гениальна зохёолдо зорюулагдаһан научна сесси

ЛЕНИНГРАД. КПСС-эй Ленинградска обкомой дэргэдэхи партийна һургуулида «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ И. В. Сталинай зохёолдо зорюулагдаһан научна сесси болоод дүүрэбэ.

Научна сессиин заседани долоон үдэр үргэлжэлөө. Энээндэ тус һургуулиин багшанар ба һурагшад, городой партийна хүдэлмэрилэгшэд хабаадаа. Эндэ марксистска философиин ба политэкономиин асуудалнуудаар табан элидхэл уншагдаа. Кафедрануудай нээмэл заседанинууд дээрэ элидхэлнүүд зүбшэн хэлсэгдэбэ.

(ТАСС).

„Үхибүүдэй номой недели“ дүүрэбэ

Ороной городууд ба тосхонуудта «Үхибүүдэй номой недели» дүүрэбэ. Һургуулинууд, клубууд, культурын ордонууд ба байшангуудта утреннигүүд болоо, пионернүүд ба һурагшад уранзохёолшодтой, поэдүүдтэй, Советскэ Союзай Геройнуудтай, үйлэдбэриин новаторнуудтай, уранзураашадтай, композиторнуудтай ба артистнуудтай уулзаба.

Москвада, үхибүүдэй номой байшанда, Союзуудай байшанда ба пионернүүдэй байшангуудта номой выставкэнүүд эмхидхэгдэбэ. Тэдэнэр В. И. Ленинэй, И. В. Сталинай ажабайдал ба революционно ажал ябуулга тухай, коммунизмын агуу ехэ барилганууд, советскэ арадай тэмсэл тухай хөөрэжэ үгөө. Советскэ засагай жэлнүүдтэ манай орон дотор үхибүүдэй миллиард гаран номууд хэблэгдээ. Гансахан энэ жэлдэ үхибүүдэй литературын гүрэнэй хэблэл 59 миллион экземпляр олон янзын ном хэблэн гаргаха байна.

(ТАСС).

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэд

К. А. Тимирязевай нэрэмжэтэ Московско хүдөө ажахын академиин һурагшадай һуралсалаа дүүргэн гаралгада зорюулагдаһан баярай вечер консерваториин ехэ зал соо болобо.

Энэ жэлдэ тус академи 622 залуу мэргэжэлтэдые: эрдэмтэ-агрономууд, эрдэмтэ зоотехнигүүд, агрономууд-экономистнуудые бэлэдхэн гаргахань. Залуу мэргэжэлтэд бүхы орон соогоо таража ошохо юм. Ехэ олон мэргэжэлтэд уһалагдадаг газартаряалантай районуудта хүдэлмэрилхэ байна.

(ТАСС).

ВЛКСМ-эй ОБКОМОЙ II ПЛЕНУМ

ВЛКСМ-эй обкомой II пленум һаяхан боложо, «Колхозууд, совхозууд ба МТС-үүдэй комсомольско организацинуудай хүдэлмэри ба тэрэниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Энэ асуудалаар комсомолой обкомой секретарь нүхэр Н. В. Бутуханов элидхэл хээ.

Республикын комсомолецууд ба хүдөөгэй залуушуул,—гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ,—бүхы колхознигуудтай, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэй хамта сталинска табадахи табанжэлые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхын, ниитын адуу малай тоо толгойе олошоруулхын ба ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэжэ байна.

Партиина организацинуудай хүтэлбэри доро өөһэдынгөө бүхы ажал-ябуулгые хүдөөгэй комсомольско организацинууд эхилнэ. Мүнөө хүдөө нютагуудта 7,5 мянга шахуу комсомолецууд хүдэлмэрилнэ. Колхоз, совхоз болон МТС бүхэндэ комсомольско организаци байгуулагданхай.

Гэхэтэй хамта, хүдөөгэй комсомольско организацинуудай хүдэлмэридэ, тэрэшэлэн ВЛКСМ-эй айкомуудай зүгһөө тэдэниие хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ бии байһан горьтой дутуунуудые элидхэлшэ элирүүлһэн байна.

Бичурын, Яруунын, Закаменай, Тарбагатайн, Прибайкальска аймагуудай олохон комсомольско организацинуудта союз доторой хүдэлмэри һулаар ябуулагдана, комсомольско суглаанууд үсөөн үнгэргэгдэнэ, тэдээн дээрэнь нэгэ янзын, олонхи ушарта комсомолой айкомуудай һайшаан дурадхаһан асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэ. Суглаанууд дээрэ дутуу дунданууд һулаар шүүмжэлэгдэнэ. Олохон колхозуудай комсомольско организацинууд залуушуулые ВЛКСМ-эй зэргэдэ үсөөнөөр абана.

Политическэ һуралсал, культурно-ниитын болон физкультурно-спортивна хүдэлмэри хүдөөгэй залуушуулай дунда һулаар ябуулагдана гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

—Комсомольско организацинуудай хүдэлмэридэ,—гэжэ нүхэр Бутуханов хэлэбэ,—эдэ бүхы дутуунууд юундэ гараа б гэхэдэ, ВЛКСМ-эй айкомууд комсомольско организацинуудые хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ. Тэдэнэр хадаа комсомольско эхин организацинуудай хүдэлмэриие гүнзэгыгөөр шэнжэлэн үзэдэггүй, секретарьнуудайнь хүдэлмэридэ бодото туһаламжа үгэдэггүй байха юм. ВЛКСМ-эй зарим айкомууд комсомольско организацинуудые бодотоор хүтэлбэрилхын орондо, олон тоото зүблөөнүүд ба заседанинуудые хэжэ, шиидхэбэринүүдые хэдэн олоор гаргабашье, тэдэнэйнгээ гүйсэдхэлые эмхидхэнэгүй.

Элидхэл тушаа комсомолой Зэдын айкомой секретарь нүхэр Лумбунов түрүүлжэ үгэ хэлээ. Тэрэ хадаа аймагай комсомольско организацида союз доторой хүдэлмэриин һулаар табигдаһые, колхозуудай комсомольско эхин организацинуудай хүдэлмэриие комсомолой айкомой багаар һонирходог байһые тэмдэглээ. Гадна, ВЛКСМ-эй обком комсомолой айкомуудые буруу методээр хүтэлбэрилдэг, нютагуудтахи байдалые һайнаар мэдэдэггүй гэжэ нүхэр Лумбунов шүүмжэлбэ.

Колхозуудай ажахын ябуулгада комсомольско организацинуудай эдэбхи багатайгаар хабаададаг тухай ВЛКСМ-эй Мухаршэбэрэй айкомой секретарь нүхэр Баршевский хэлэһэн байна. Түрүү колхознигуудай хүдэлмэриин дүй дуршэлые залуушуулай дунда һулаар дэлгэрүүлдэг байһанайнь түлөө ВЛКСМ-эй обкомой хүдөөгэй залуушуулай таһагые, тэрэниие даагша нүхэр Гончиковые үгэ хэлэгшэ шүүмжэлһэн байна.

Аймагай залуушуулай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдана, республикын Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ управлени аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэриие багаар һонирходог, тэдэндэ бодото туһаламжа үзүүлдэггүй. Тэрэшэлэн аймагай центртэ клуб бариха тухай асуудалые мүнөө хүрэтэр шиидхэнэгүй гэжэ ВЛКСМ-эй Яруунын айкомой секретарь нүхэр Павлов хэлэбэ.

Хүдөөгэй залуушуулай дунда тэдэнэртэ зорюулагдаһан темээр лекци, элидхэлнүүдэй үсөөнөөр уншагдадаг тухай, комсомолецууд болон залуушуулай политическэ һуралсалай хангалтагүй байһан тухай үгэ хэлэгшэд тэмдэглэһэн байна.

Комсомолой айкомуудта ВЛКСМ-эй обкомой зүгһөө туһаламжа багаар үгтэдэг, комсомольско организацинуудта обкомой хүдэлмэрилэгшэдэй, секретарьнуудай үсөөнөөр ошодог тухай, хүдөөгэй залуушуулай дунда физкультурно-спортивна хүдэлмэриин ехэ дутамагаар ябуулагдадаг, «Колхозник» гэжэ һайндуранай спортивна обществын хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилдэг тухай пленум дээрэ тэмдэглэһэн байна.

Пленум зүбшэн хэлсэһэн асуудалаараа тогтоол абаа.

Селькорнуудай ба ханын газетэнүүдэй редакторнуудай зүблөөн

КПСС-эй Зэдын айком ба «Стахановец» гэжэ аймагай газетын редакци селькорнуудай болон ханын газетэнүүдэй редакторнуудай зүблөө үнгэргэбэ.

Аймагай газетын хүдэлмэри тухай «Стахановец» газетын редактор нүхэр Нимаев элидхэл хэһэн байна.

Элидхэлшэ ба үгэ хэлэгшэд тус газетын редакциин хүдэлмэридэхи хэдэ хэдэн дутагдалнуудые тэмдэглэбэ. Редакци хадаа хүдөө бэшэгшэдтэй нигта холбоо барисаагүй, ханын газетэнүүдэй редакторнуудта зохихо туһаламжа үзүүлдэггүй, ажалшадай эльгээһэн бэшэгүүдые заримдаа саг соонь толилдоггүй байгаа гэжэ үгэ хэлэгшэд шүүмжэлбэ.

КПСС-эй айком ба аймагай газетын редакци болбол зүблөөн дээрэ элирүүлэгдэһэн дутуу дундануудые усадхаха тодорхой хэмжээнүүдые абаба.

Хонхолойн МТС-тэ ниитэ-политическэ хүдэлмэри нилээд һайнаар табигданхай. Партиина организациин олон агитаторнууд механизаторнуудай дунда ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: агитатор коммунист М. Е. Митрофанов МТМ-гэй хүдэлмэрилэдтэ газетын материалнуудые уншажа байна.

А. Мантаевай фото.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүд шагнагдаба

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, олон хүүгэдтэй бүлэг эхэнүүдые «Эхын алдар» гэжэ орденуудаар ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаба.

Улан-Удэ городой Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр Г. И. Спирина, Баргажанай аймагай Усть-Баргажан тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Е. К. Шитикова, Түнхэнэй аймагай «Победа» колхозой гэшүүн М. В. Донская, Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн М. О. Леонова, Улан-Удэ городой Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр М. А. Перевалова гэгшэд 9 үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэй түлөө «Эхын алдар» гэжэ 1-дэхи шатын орденоор шагнагдаба.

Найман үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн 4 эхэнүүд «Эхын алдар» гэжэ 2-дохи шатын орденоор шагнагдаа. Тэдэнэй тоодо Ториин аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн М. Л. Бальчугова, Байкало-Кударын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн М. А. Нелюбина ба бусад оролсоно.

Долоон үхибүү түрэһэн ба хүмүүжүүлһэнэй түлөө «Эхын алдар» гэжэ 3-дахи шатын орденоор 23 хүн шагнагдаба.

«Эхын медаль» гэжэ 1-дэхи шатын медаляар 51 хүн, «Эхын медаль» гэжэ 2-дохи шатын медаляар 58 хүн шагнагдаһан байна.

Хүдөөгэй библиотекэдэ

Закаменай аймагай Михайловкын сомоной В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой библиотекэ аймаг соогоо түрүү библиотекэнүүдэй нэгэндэ тоологдодог. Эндэ бүхыдөө хоёр мянга гаран элдэб номууд бии. Колхознигууд, һурагшад болон албахаагшад энэ библиотекын эдэбхитэй уншагшадынь болонхой. Библиотекые даагша КПСС-эй гэшүүн Бадма Дармаин уншагшадай дунда ехэ хүдэлмэри ябуулна. Нүхэр Дармаин малай фермэнүүдээр ябажа, партиин XIX съездын шиидхэбэринүүд, коммунизмын агууехэ барилганууд тухай, мүн бусадшье темэнүүдээр хөөрэлдөө үнгэргэдэг байна.

Ш. Бакшеев.

Н. ДАЙДИНОВ.

КОМСОМОЛОЙ СУГЛААН ДЭЭРЭ

Комсомолой суглаан...
Хоёрдохи асуудал зүбшэгдөө.
Хойноһоонь
секретарь
Хоолойгоо заһасагаан бодоо:

«Һагба нүхэрнай
Партида орохо хүсэлтэй,
Һайшаал үгэхэеэ
Хэлсэжэ үзэхэ хэрэгтэй».

Намдуу аалинаар
Намтараа хөөрэнэ Пагба.
Ажалша залуушуул
Амяа даран шагнаба,
Юрын лэ хүбүүнэй
Ехэ замые хараба.

— Мянга юһэн зуун
Дүшэн гурбанай зун.
Арбан долоотой
Болоһон тэрэ үдэрөө
Агуу Советскэ
Армиингаа зэргэдэ орооб.

Украина, Доной
Уужам талаһаа эхилээд,
Унаһан Берлинэй
Утаата рейхстаг хүрөөб,—гээд

Үгэеэ дүүргэбэ.
Саашанхинь манда элитэ:
Үбсүүн дээрэнь
Ошотоно хадуур, балта...

Дүшөөд гарнууд
Дээшээ үргэгдэн зурылдаа.
Иигэжэ бидэнэр
Эльгээбэбди нүхэрөө партидаа.

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮД

Эдэ дутагдалнууд усадхагдаха ёһотой

«Байкалгосрыб» трестын бүхы предприятинуудта хүдэлмэришэдэй һууха гэр байранууд ехэ дутамаг юм. Зарим предприятинууд гэр байрануудайнгаа эбдэржэ, һандаржа байһаар байтар, гэр байра барилгада һомологдоһон мүнгые хүсэдөөр хэрэглэжэ шаданагүй, зариманиинь оройдоошье хэрэглэнэгүй. Жэшээлхэдэ, Кабанскын ба Галуута-Нуурай загаһанай заводууд (директорнүүдынь нүхэд Качин, Болдников) үнгэрэгшэ жэл гэр байра барилгада гэжэ һомологдоһон мүнгэнэй нэгэшье түхэригыень хэрэглээгүй. Тиихэдэ эдэ заводуудай хүдэлмэришэдынь үнинэй заһабарилагдаагүй үмхиржэ, хушалтагүй болошоһон гэрнүүд соо һуунад. Мүн Баргажанай загаһанай комбинадай директор нүхэр Лисицкий хүдэлмэришэдтөө, илангаяа загаһа баригшадта ажаһуудалай болон культурна зохихо услови байгуулха хэрэгтэ анхаралаа огто хандуулнагүй. Жэшээлхэдэ, Корбулик гэжэ газарта байдаг участогта улаан булангай гэр үнинэй заһабарилагдаагүй дээрэһээ мүнөө хаагдашанхай, хамтын бани бии аад, хоёр гурбан һараар хаалтатай байдаг.

Байкальска трестын управлени, тэрэнэй техническэ ба олзоборилгын таһагууд, мүн предприятинуудайнь хүтэлбэрилэгшэд ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд загаһа барилгын ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдые, илангаяа ашаа тээхэ, буулгаха, мүльһэ соолохо, буталха, мүн загаһа губшаха гэхэ мэтын хүдэлмэринүүдые механизацилха хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна. Трестын предприятинуудта эдэ ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдэй оройдоол 11 процентнь механизировалэгдэнхэй. Тиихэдэ Нижне-Ангарскын загаһанай комбинадта ажал ехэтэй хүдэлмэринүүдэй оройдоо 7 процентнь механизацилагдаһан байна. Энэ комбинадта «Пионер» гэжэ кран, лебёдконууд, мүльһэ буталдаг машинанууд болон бусад хүсэ ехэтэй механизмууд хэдэн жэл соо хэрэглэгдэнгүй жэбэржэ хэбтэнэ. Эдэ механизмууд юундэ ашаглагданагүйб гэжэ комбинадай директор нүхэр Константиновһаа һурахада, гаргашаяа харюулдаггүй, аша туһагүй юм гэжэ ямаршье үндэһэ баримтагүйгөөр хэлэжэ һуудаг. Хэрбээ зарим предприятинуудайнгаа хүтэлбэрилэгшэдэй иимэ гээгдэнги һанал бодолтойнь трестын управлениин саашадаа эбсээд байбал, энэшье жэл тэдэ хүсэтэ механизмууд ашаглагдангүй хэбтэжэ болохонь.

Мүн трестын предприятинуудай флодтошье ажал ехэтэй хүдэлмэринүүд тон удаанаар механизацилагдана.

Эдэ бүгэдэ дутагдалнууд дээрэһээ боложо, үнгэрһэн жэлдэ трест Эхэ орондоо загаһанай продукци үгэхэ түсэбөө дүүргээгүй.

«Байкалгосрыб» трестые эрхилэгшэ нүхэр Степачёв загаһа барилгын предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй гээгдэнги һанал бодолтой эрид тэмсэхэ, предприятинуудта үгтэһэн механизмуудые дүүрэнээр ашаглажа, үйлэдбэриин бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө бодото хэмжээ абаха уялгатай.

С. Собенников.

Ажалшадта медицинскэ туһаламжа үзүүлгые һайжаруулха

Бичурын аймагай центрын амбулатори дүтэ шадарай дүрбэн колхозуудай болон аймагай центртэхи эмхи зургаануудай ажалшадта медицинскэ туһаламжа үзүүлхэ үүргэтэй юм. Гэбэшье, энэ амбулатори тон багахан (оройдоо 30 кв. метр) гэр соо байрладаг. Үбшэн хүнүүдые үзэхын тулада оройдоо гурбан бишыхан комнатонууд бии юм. Врачта үзүүлхэеэ ерэһэн үбшэн хүнүүд угаа бишыхан (орой 8 квадратна метр) комнато соо хүлеэхэ баатай болодог. Тэндэнь оройдоол 8 хүнэй һууха хоёр диван бии. Бусад хүнүүд һууха газаргүй дээрэһээ удаан саг соо хүл дээрээ байха баатай болодог. Мүн эндэ хүдэлмэриин журам сахигданагүй. Тиимэһээ хүдэлмэриингөө үдэрые үглөөнэй 10 часта эхилхын орондо үдэрэй 11—12 часһаа эхилдэг юм.

Тэрэшэлэн аймагай больницын хүдэлмэридэшье иимэрхүү дутагдалнууд бии. Больницань хоёр багаханууд гэр соо байрладаг юм. Тэдээн соонь оронуудай тон үсөөн тула хүндөөр үбшэлһэн хүнүүд больницада орохо аргагүйдэдэг. Больница соохи палатануудынь һүниндөө хүйтэн байдаг, тэдээн соонь кружка, халбага гэхэ мэтын жэжэ хэрэгсэлнүүд хододоо дутадаг. Тус больница хүнэй хүндөөр үбшэлхэдэ саг соонь туһаламжа үзүүлхэ аргагүй юм. Юуб гэхэдэ, санитарна машинань бензингүй дээрэһээ мүн байдаг.

Аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй элүүрые хамгаалгын таһаг энэ ушарые мэдэжэ байбашье, зохихо хэмжээ абанагүй.

Б. Санжимитыпов.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНЭЙ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Худалдаа наймаанай гурим эбдэнэ"

Хориин аймпотребсоюзай раймагай хүдэлмэрилэгшэд худалдаа наймаанай гурим эбдэнэ, һайн товарнуудые «хойто үүдээр» өөһэдынгөө танилнуудта худалдана гэжэ манай газетын мартын 3-най номерто толилогдоһон бэшэг соо хэлэгдээ һэн.

Манай редакцида Хориин аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Рудаковой мэдээсэһэнэй ёһоор, дурсагдаһан баримтанууд тодорбо. Тус бэшэг аймпотребсоюзай хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, раймагые даагша нүхэр Иванов ба продавец нүхэр Вахрушева гэгшэдтэ энээн тушаа уридшалан һануулга хэгдэһэн байна.

Социалистическэ хуули ёһо ба нютагай Соведүүд

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүд дотор хуули ёһонуудые сахиха тухай асуудалда онсо удхашанар олгогдоно.

Хүдэлмэришэн ангиин диктатурын гол зорилгонуудые, функцинуудые дүүргэдэг гүрэнэй бүхы органуудай эмхидхэлэй ба ажал-ябуулгын принципүүд социалистическэ хуули ёһонууд болоно. Гүрэнэй органууд, тушаалта нюурнууд, олониитын организацинууд ба СССР-эй гражданинууд социалистическэ хуули ёһонуудые нарин нигтаар сахижа, хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ ёһотой.

Хүнүүд хоорондын, засагай органууд ба гражданинууд хоорондын, гражданинуудай өөһэд хоорондын үнэхөөрөө хууляар үндэһэлэгдэһэн харилсаануудай байһан газартал бодото хуули ёһо байдаг юм. Харин, тиимэ харилсаануудай үгы байдаг капиталистическэ оронуудта үнэн зүбтэй хуули ёһон байдаггүй, хуули ёһон байхадааньшье имагтал капиталистическэ засаг түрые, мүлжэгшэдэй аша туһые хамгаалдаг байна.

Хэрбээ урдань ээрхэгшэ буржуазиин аша туһада буржуазна хуули ёһоной журам хэрэглэгдэдэг ба тэдэнэй зүгһөө либеральна ябадал гаргагдадаг байгаа һаа, мүнөө капиталистическэ системын кризисэй эрхэ байдалда, ажалша ниитын революционно боложо байха үедэ хуули ёһоной журам огто сахигдахаяа болишоо.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съезд дээрэ нүхэр И. В. Сталин иигэжэ хэлэһэн байна:

—Урдань буржуази либеральна ябадал гаргадаг байгаа, буржуазно-демократическа сүлөөе хамгаалдаг, тиигэжэ арадай дунда өөрыгөө суутай болгодог байгаа. Мүнөө либерализмһаа мүр сараашье үлөөгүй. «Личностиин сүлөө» гэдэг байхаяа болинхой,—мүнөө имагта капиталтай хүнүүд лэ личностиин эрхэтэй гэжэ мэдэрэгдэдэг, харин бүхы гражданинууд гансахан мүлжэхын тулада хэрэгтэй хүн дүрсэтэй түүхэй материал гэжэ тоологдодог байна. Хүнүүдэй ба нацануудай тэгшэ эрхын принцип гэшхэгдэн хаягданхай, тэрэ хадаа мүлжэгшэ үсөөнхидэй бүрин эрхын ба мүлжэгдэгшэ олонхи гражданинуудай эрхэгүй байлгын принципээр һэлгэгдэнхэй.

Буржуази хадаа хуули ёһоной журамые мэдэрхэеэ болёод, ажалшадые алажа, хюдажа эхилһэн байна.

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революци хуушанай буржуазно-помещигүүдэй гүрэнэй аппарадые ба тэрэнэй эрхэ ёһые манай орон дотор болюулжа, шэнэ социалистическэ эрхэ ёһо ба социалистическэ хуули ёһо бии болгоһон юм. В. И. Ленинэй дурадхалаар 1918 оной ноябриин 8-да Соведүүдэй Бүхэроссийска VI съезд советскэ хуулинуудые нарин нигтаар сахиха тухай тогтоол гаргаһан байна. Энэ тогтоолой ёһоор республикын бүхы гражданинууд, советскэ засагай бүхы органууд ба тушаалта нюурнууд Российска Советскэ Федеративна Социалистическэ республикын хуулинуудые хатуу шангаар сахиха гэжэ уялгалагдаа һэн.

Мүнөө үедэ социалистическэ хуули ёһо хадаа мүлжэгшэ ангинуудые усадхаһан ба социализм байгуулһан советскэ гүрэнэй түйлалтануудые гэршэлһэн ба бэхижүүлһэн Сталинска Конституциин принципүүдһээ эшэ үндэһэ абана.

Хуули ёһые хатуу шангаар сахиха тухай парти ба Советскэ правительствын заабаринуудые дүүргэлтэ болгон Бурят-Монголой АССР-эй судебно-мүрдэлгын органууд, прокуратурын органууд, гүрэнэй ба олониитын органууд КПСС-эй областной комитедэй хүтэлбэри доро социалистическэ хуули ёһые бэхижүүлхэ талаар горьтойхон хүдэлмэри хэһэн байна. Тиибэ ябабашье, хуулиие хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ талаар эдэнэй хүдэлмэридэ дутуу дунданууд олон бии.

Жэшээлхэдэ, Заиграйн аймагай судебно-мүрдэлгын органууд социалистическэ зөөриие үбэршэлдэг зэмэтэ нюурнуудтай болон ажалай журам эбдэдэг хүнүүдтэй эрид тэмсэл хэнэгүй. Эндэхи арадай сүүдүүд материальна ба процессуальна хуулинуудай нормонуудые өөһэдөө хазагайруулдаг байшоо. Республикын гүрэнэй наймаанай системэдэ ба эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудта гүрэнэй (ниитын) зөөриие үрихэ ба үбэршэлхэ ябадал олоор үзэгдэнэ.

Зэдын аймагта хүдөө ажахын артелиин Уставые бүдүүлигээр хазагайруулжа, колхозой зөөридэ зоргоороо ородог хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд олон байба. Тус аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ байһан Багадаев колхозой ехэхэн зөөриие мүн тэрэшэлэн үбэршэлһэн юм.

Хүдөө ажахын артелиин нангин хуули Торидо, Сэлэнгэдэ ба Бичурада хазагайруулагдана.

Советскэ ба хүдөө ажахын органуудай зарим хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ хуули ёһые ба колхозуудай ниитын зөөриие нарин нигтаар сахихын орондо, өөһэдөө хуулинуудые эбдэхэ замда ородог, колхозуудай зөөри зоргоороо үбэршэлдэг юм гэжэ КПСС-эй XIX съездэ ВКП(б)-тэй ЦК-гэй хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэл хэхэдээ нүхэр Маленков тэмдэглэһэн байна.

Социалистическэ хуули ёһые сахиха талаар нютагай Соведүүдэй хэжэ байгаа ажал-ябуулга тушаа тогтожо хэлэхэ шухала байна.

Советскэ гүрэнэй зорилгонуудые ба функцинуудые бэелүүлхэ зуураа, культурно-хүмүүжүүлгын ба ажахын байгуулалтын талаар нютагтахи бүхы органуудай хүдэлмэриие эмхидхэхэдээ, социалистическэ хуули ёһые бэхижүүлхын түлөө нютагай Соведүүд шармайн тэмсэхэ ёһотой.

Нютагай Соведүүд өөһэдынгөө гаргаһан шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгоходоо бүхы арадай хүсэл зоригые бэелүүлнэ.

Нютагай Соведүүд өөрынгөө ажал-ябуулгада хуулинуудые дүүргэлтэ болгохо ябадал эмхидхэнэ, тэрэнэй территори дээрэ байһан гражданинуудай зүгһөө хуулинуудые нарин нигтаар сахихын хойноһоо хинан харана.

СССР-эй Конституциин 97-дохи статьягай ба РСФСР-эй Конституциин 79-дэхи статьягай ёһоор, нютагай Соведүүд, тэрэнэй гүйсэдхэхэ комитедүүд гүрэнэй гуримые, хуулинуудые сахиха ба гражданинуудай эрхэнүүдые хамгаалха ябадалые хангана. Ажахые ба культурна байгуулалтые хүтэлбэрилхэ, социалистическэ зөөриие хамгаалха, гадаадын гүрэнүүдэй добтолгоһоо Эсэгэ ороноо хамгаалха ба гүрэнэй гуримые болон гражданинуудай эрхэнүүдые сахиха гүрэнэй функцинуудые нютагай Соведүүд бэелүүлнэ. Нютагай Соведүүд социалистическэ хуули ёһонуудай принципүүдые бэелүүлхэһээ гадна, хуулинуудые эбдэдэг ябадалнуудтай эрид шууд тэмсэдэг юм.

Социалистическэ хуули ёһонуудые сахиха талаар Соведүүдэй ажал-ябуулгын гол эрилтэнүүд юун болоноб гэхэдэ, Конституциие ба нютагай Соведүүдэй гол функцинуудые баримталһан правовой актнуудые сахиха ябадал болоно.

Гэбэшье, Бурят-Монголой АССР-эй зарим нютагай Соведүүд Конституциин зарим пунктнуудые ба нютагай Соведүүдэй функцинуудые нарииаар сахижа шададаггүй байһаар. Жэшээлхэдэ, Баунтын аймагай ажалшадай депутадуудай Ципиканска сельсовет 1952 оной октябриин 20-до болоһон сесси дээрээ «Ажалай журам сахиха талаар сүүдэй практикын шэнжэлэл» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэхэ зуураа, тодорхой хэмжээнүүдые абахыень КПСС-эй айкомой хүдэлмэрилэгшэдые уялгалһан байгаа. Тиигэжэ тус сельсовет эрхээ хэтэрүүлһэн байна.

Мухаршэбэрэй аймагай ажалшадай депутадуудай Хара-Шэбэрэй сельсовет үнгэрэгшэ жэлэй майн 16-да болоһон сесси дээрээ «Победа» колхозой тарянажалай бригадын бригадирта зэмэ тохожо, тэрээгээрээ хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэһэн байха юм. Баргажанай сельсоведэй гүйсэдхэхэ комитет «Баргажан тосхондохи гэрнүүдэй номернуудые һэлгэхэ тухай» шиидхэбэри баталхадаа, тус шиидхэбэриие эбдэгшэдтэ захиргаанай зэмэ 50 түхэригэй яла гү, али хоёр неделиин баалалтын хүдэлмэриин болзор тогтоожо, өөрынгөө эрхые хэтэрүүлээ.

Мүн тэрэшэлэн ажалшадай депутадуудай Хориин аймсовет ба Гусиноозерск городой гүйсэдком Конституциин хараалагдаһан хуулинуудые эбдэдэг ябадал гаргана.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ ябадал социалистическэ хуули ёһонуудые саашадань бэхижүүлхые, ниитэ-эмхидхэлэй хүдэлмэри шангадхахые, манай орондо коммунизм байгуулха хэрэгтэ ажалшадай бүхы хүсые эмхидхэхые нютагай Соведүүдһээ эринэ.

И. ПРОЗОРОВ, БМАССР-эй прокурорые орлогшо, юстициин младша советник.

ПОЛЕВОЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ ҮРГЭНӨӨР ЯБУУЛХА

Колхозно полинуудһаа мэдээсэлнүүд

БАГАТАЙ. (Телефоноор аб-). Аймагай колхозуудта полевой хүдэлмэри үдэр бүри үргэдэжэ байна. Пиман Тимофеевэй хү-тэлбэрилдэг тракторна бригада ...скэ МТС соо эгээл түрүү-полевой хүдэлмэри эхилээ. Энэ ...ын механизаторнууд Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой поли дээ-рын хабарай борнойлго хэнэ. ...180 гектар пар ба намарай шииг нойто бараад байна.

...энэ МТС-эй Иван Дорофеевэй хүтэлбэрилдэг бригадынхид ...инскиин нэрэмжэтэ колхозой ...дээрэ пар ба намарай пар ...лжо эхилбэ. Мүнөө энэ бри-... механизаторнууд 200 гаран газар борнойлоод, 50 гектар ...ломын узуурта лущени хэбэ. ...бригадын механизаторнууд нё-...жэл энэ колхоздо хүдэлмэ-..., элдүүрилһэн газарһаа һайн абаһан байна. Энэшье жэл-... таряа ургуулхын тулада бригадынхид бүхы хүсэ шада-...баадуулха гэжэ шиидэнхэй. Бригаданууд эртын борнойлгые ...хэдыхэн үдэрнүүдтэ дүүргэ-...на.

М. Воробьев.

* * *

...АРА-СОМОН. (Телефоноор ...). Аймагай колхозуудта та-...урда тээхи газарай элдүү-...лэгдэжэ байна. Мүнөө эндэхи ...удта дүрбэн мянга гаран гек-...р ба намарай пар борнойлогдоо. «Красная заря» колхоздо ...й хүдэлмэри эмхитэйгээр ...дана. Эндэ эртын борнойл-...гэгдэжэ, 600 гектар газарта нойто баригдаба. Ехэ-Куда-...МТС-эй нүхэр Игумновай хү-...лдэг тракторна бригада ... хүдэлмэрилнэ. Мүн Куйбы-... нэрэмжэтэ колхоздо эртын ...лго үргэн далайсатайгаар ...дана. Эндэ 700 гаран гектар ... намарай пар борнойлогдоо. ...вой нэрэмжэтэ колхоздо 600 газарта шииг нойто бариг-...

...эй хамта, Хамнигадайн ... харьяата колхозууд поле-...дэлмэри унжагай нобшоор ... байна. Пар ба намарай па-... хада борнойлогдохоор бо-...ье һаань, бэлэдхэл муутай ... энэ хүдэлмэриие унжагай-..., газарай хурьһэнэй шииг ...атаажа байна. Тус МТС-эй ...рнуудай муу шанартайгаар ...рилагдаһан дээрэһээ тэдээ-...дэрхэ ябадал үзэгдэнэ. XIX ...ездын, Ждановай, Ленинэй ...жэтэ колхозууд поли дээрээ нойто бариха хүдэлмэри мэнэ ... эхилээ.

А. Громова.

Саг эртэ гэжэ нобшорно

Хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ гэһэн гол шухала зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө республикын колхозууд ба МТС-үүд хабарай тарилгада муу бэшээр бэлэдхэжэ байна.

Гэхэтэй хамта, Хэжэнгын аймагай олохон колхозуудай ба МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала кампанида бэлэдхэлые зүндэнь орхижорхиһон байха юм. Хабарай полевой хүдэлмэриин газаа оробошье, зарим колхозууд тарилгада һайнаар бэлэдхэжэ шадаагүй байһаар. Жэшээлхэдэ, Ленинэй, Кировэй нэрэмжэтэ, «Манай ажал», «Зургаанай зам» колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Цыпылов, Ринчиндоржиев, Шагдаров ба Намдаков гэгшэд хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ үрһэнэй фонднуудые хүсэд хүрэхөөр хаажа, тэрэнээ тарилгын кондицида хүргэхын түлөө анхаралаа хандуулнагүй. Хааһан үрһэ хүрэнгэеэ эртээнһээ сэбэрлэжэ, тарилтын кондицида хүргэхэ хэрэгтэ эдэ колхозуудай правленинүүдэй һаналаа багаар табиһанһаа боложо, дурсагдагша артельнүүд мүнөө хүрэтэр хүсэд һайн шанартай үрһэ хүрэнгэгүй байха юм. Дунда-Худанай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозые абаад үзэхэдэ, 2000 центнер ороохото культурануудай үрһэ хааһан аад, тэрэнь булта тарилгын кондицида хүргэгдөөгүй байгаа. Харин лэ һаяхан нэгэ хэды хүнүүд үрһэ сэбэрлэлгэдэ табигдаһан байна. Теэд мүнөө тэдэнь юумэ хээгүй байһаар. Тус колхозой ток дээрэ нилээдгүй ехэ хэмжээнэй хүрэнгын таряан сэбэрлэгдээгүй зандаа, шубуунда эдигдэжэ хэбтэнэ. Теэд колхозой правлени мүнөө хүрэтэрөө хэмжээ абанагүй. Дээдэ-Хэжэнгын сомочой «Манай ажал» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Шагдаров, партийна организациинь секретарь нүхэр Жимбеев) мүнөө болотор үрһэ хүрэнгэеэ гүйсэд сэбэрлээгүй, үрһэ сэбэрлэлгэдэнь миил 4 — 5 хүн хүдэлмэрилжэ байдаг. Энэ колхоз 1953 ондо гектар бүриһөө 11 центнерһээ доошо бэшэ ургаса хуряаха уялга абаһан байгаа. Теэд колхозой правлени ба партийна организаци хабарай тарилгада һайнаар бэлэдхэхын түлөө колхознигуудаа эмхидхэн элсүүлжэ шадаагүй байшоо.

Аймагай олонхи колхозуудта үбэлэй агротехническэ хэмжээ ябуулганууд таһалдуулагдаа. Жэшээлхэдэ, «Коммунизм» колхоз полинууд дээрээ 57 мянган ашаа наг шэбхэ гаргахын орондо миил 7500 ашаа гаргаба. Тэрэшэлэн, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 290 ашаа, Кировэй нэрэмжэтэ колхоз 180 ашаа наг шэбхэ гаргаһан байна. Тиихэдэ поли дээрэ саһа тогтоохо хүдэлмэри оройдоошье хэгдээгүй.

Чесанын МТС (директорынь нүхэр Корнеев) машинно-тракторна паркаа тарилгада нобшо удаанаар бэлэдхэжэ, мүнөө хүрэтэр олонхи тракторнуудаа колхозуудта эльгээгээдүй байһаар. Колхозуудай хүдөө ажахын машина зэмсэгүүд хангалтагүйгөөр бэлэдхэгдэнэ. Кировэй нэрэмжэтэ, «Манай ажал», «Зургаанай зам», «Коммунизм» колхозууд мүнөө хүрэтэрөө сеялкэнүүд ба плугуудаа заһажа эхилээдүйһөө байтагай, тала дайдаар тараһан зэмсэгүүдээ үшөө суглуулаашьегүй байха юм. Тиихэдэ, эдэ колхозууд тарилгын үедэ хүдэлмэришэдэй байха полевой стануудые мүнөө болотороо заһаагүй, тэдэнь эбдэрхэй сонхотой, будагдаагүй зандаа байна.

Эдэ бүхы дутуу дунданууд юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, дурсагдагша колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд «саһан ехэ, саг эртэ» гэжэ шалтаад, һанаа амар һуудаг байна.

П. Содбоев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үдэрэйнгөө нормые 1.5 дахин эрхим шанартайгаар дүүргэдэг Галуута Нуурай рудоуправлениин рубмашинист Иван Захарович Малофеев.

А. Мантаевай фото.

БАБУШКИН ГОРОДТО

МАЙН УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨН

Бабушкин городой предприятинуудта, Мысовая станциин түмэр замай узелда Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ байна.

Бүгэдэарадай һайндэрэй хүндэлэлдэ Мысовая станциин хүдэлмэришэд, бригаданууд, халаан бүхэн дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, тэдэнээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Жэшээлхэдэ, түмэр замай Мысовая станциин коллектив апрелиин нэгэнэй үдэр 25 поезднуудые түргэн методээр эльгээжэ, 925 вагоно-час алмаһан байха юм. Энэ үдэр нүхэр Жеткевичын бригада жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилжэ, бүхы поезднуудаа графигай ёһоор эльгээхэ зуураа, 11 поезд түргэн методээр ябуулаад, 1000 вагоно-час алмаба.

Мүн тэрэшэлэн тус станциин механическа мастерскойн, вагоннигуудай коллектив ашаа тээгшэд ажалай амжалтануудые түйлана. Механическа мастерскойн токарь нүхэр Лошков, дархашуул Панкратенко, Попов гэгшэд үдэр бүхэндэ даалгабаряа 200 гаран процент дүүргэнэ.

АМАРАЛТЫН ШЭНЭ ГЭР

Паровозно бригадынхидай амарха амаралтын гэр Мысовая станцида баригдажа, ашаглалгада оруулагдаба. Энэ хоёр дабхар гэр дотороо ехэ зохидоор түхеэрэгдэнхэй. Тэндэ паровознигуудай бэеэ угааха тусгаар душтай таһаг, амаралтын, уншалгын залнууд бии. Хамта дээрээ энэ байшаң 600 квадратна метр талмайтай.

Мүн тэрэшэлэн Бабушкин городой центртэ 8 айлай байха хоёр дабхар шулуун гэр баригдажа захалагдаа. Энэ гэрэй барилгада хахад миллионһоо дээшэ түхэриг мүнгэ һомологдобо.

ТҮРЭЛХИДЭЙ СУГЛААН

Һаяхан хүүгэдэй № 48 садта түрэлхидэй суглаан үнгэргэгдэбэ. «Бүлэ соо ба садта хүүгэдые хүмүүжүүлгэ» гэһэн асуудалаар тус садые даагша нүхэр Стрельникова элидхэл хэһэн байна.

Элидхэл тушаа түрэлхид нүхэд Яковель, Козулина, Санжакова, Степанова болон бусад үгэ хэлэжэ, һургуулиин наһа хүрөөдүй хүүгэдые яажа хүмүүжүүлхэ тухай өөһэдынгөө һанамжые хөөрэжэ үгэһэн байха юм.

ПИОНЕРНҮҮДЭЙ СЛЁТ

Городой түмэрзамшадай клубта пионернүүдэй городской слёт болобо. Слёдто пионернүүд-отличнигууд, пионерскэ отрядай, дружинын ба звенонуудай хүтэлбэрилэгшэд суглараһан байна.

Эндэ ВЛКСМ-эй горкомой секретарь нүхэр Полухин элидхэл хээ. Элидхэлэй удаа отличнигууд Полынская, Васильева, Сачтанова ба бусад яажа урогтоо бэлэдхэдэг байһан тухайгаа, хабарай экзаменда яажа бэлдэжэ байһан тухай хэлэбэ.

Слёдой удаа городой һургуулинуудай ураннайхаһай самодеятельностиин коллективүүд ехэ концерт харуулаа.

Слёдой үедэ хүүгэдэй творчествын выставкэ эмхидхэгдэһэн байна.

М. Бердникова.

Саянтын МТС-эй механизаторнуудай ажалай амжалтанууд

ИВОЛГИНСК. (Телефоноор абтаба). Республикынгаа алдарта 30 жэлэй ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо зуураа, Иволгын аймагай Саянтын МТС-эй механизаторнууд хабарай эртын хүдэлмэринүүдые амжалтатайгаар, хурдан темпээр үнгэргэжэ байна.

Газарай гэдэхэтэй сасуу МТС-эй бүхы тракторна бригаданууд газарай хүрьһэндэ шииг нойто барихын түлөө пар ба намарай пар дээрэ эртын борнойлго эхилһэн байгаа. Энэ хүдэлмэри дээрэ түрүү бригаданууд ба трактористнууд ажалай үндэр бүтээсэ харуулан, эршэмтэйгээр ажаллана. Жэшээлхэдэ, «Улаан Оронго» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг № 2 тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Арьяев) газар борнойлгоор ба лущени хэлгээр үдэр бүриингөө даалгабариие ходоо үлүүлэн дүүргэнэ. Энэ бригадын трактористнууд Эрдынеева, Бальжинимаева гэгшэд СХТЗ трактораар соломын узуурта лущени хэхэ зуураа туд бүридөө халааһайнгаа нормые 160—170 процент дүүргэнэд. Мүн залуу трактористнууд Зодбоев, Дансарунов гэгшэд пар ба намарай парай борнойлго дээрэ хүдэлмэрилхэдөө туд бүридөө халаанайнгаа даалгабариие 120 процент дүүргэнэ. Тарилгын урда тээхи хабарай ба намарай парай борнойлго дээрэ тракторист коммунист Кокорин мүн лэ һайн үрэ дүнгүүдые түйлана. Энэ нүхэр халаанайнгаа нормые 120—130 процент һайн шанартайгаар дүүргэнэ.

Механизаторнуудай оролдосотой һайнаар ажаллаһанай ашаар Саянтын МТС хабарай эртын борнойлгын түсэбые 3 үдэр соо дүүргээд, мүнөө түсэбһөө гадуур борнойлжо байна.

А. Поздняков.

Эртын борнойлгодо бүхы хүсэеэ элсүүлхэ

...ө саһан хайлаад, газар ха-...эхилбэ. Тиимэһээ шииг нойт...дуһал бүхэниие хиидэ хосо-...гүй, ургасада ашагтайгаар ...хэ гээшэ колхозууд ба МТС-... мүнөөдэрэй шухалын шухала...лго болоно. Мүнөө парай ба ...й парай бүхы талмай дээрэ ...й эртын борнойлго үнгэргэхэ ... ехэ удхашанартай. Га-... хүрьһэндэ бии боло-... хальһан иимэ борнойлгоор ...жэ, шииг нойто өөдөө хөө-...урал болон хосорхоёо боли-...

...ай республикын түрүү МТС-... колхозууд пар ба намарай ...борнойлгые эмхитэйгээр ябуул-...айна. Иволгын аймагай Саян-...МТС-эй механизаторнууд хаба-...эртын борнойлгые 3 үдэр соо .... Кударын аймагай «Крас-...ря» колхоз түсэбөөр харааалаг-... бүхы 600 гектарые бор-...н, намарай тарянда нэ-... тэжээл үгэхэ түсэбөө дүүр-... байха юм. Тэрэшэлэн Тар-...айн аймагай Сталинай нэрэм-... колхозой гэшүүд эртын бор-...ые амжалтатайгаар ябуулна. ... һайрамай уһа тогтоо-...зараа уһалжа ба намарай ... тарянда нэмэлтэ тэжээл үгэ-...рээниие борнойлжо байнхай. ..., Кяхтын ба бусад зарим ...удай колхозууд энэ хүдэлмэ-... муу бэшээр ябуулна. Гэхэтэй ..., республика дотор бүхы дээ-...хабарай эртын борнойлго үшөөл ... ябуулагдана. Колхо-...ба МТС-үүд газарай хүрь-... шииг нойто бариха эрхим ...рнуудые үнгэргэжэ байха юм. ...хүрьһэнэй хүсэд гэдэхэдэ ха-...ла ба культиваци эхилжэ, бор-...е үргэлжэлхын аргагүй бо-...байһаниинь мэдээжэ.

Байгша ондо хүрьһэндэ шииг нойто барихын түлөө тэмсэл илангаяа ехэ удхашанартай. Юундэб гэхэдэ, республикын олонхи аймагуудта саһан багаар орожо, газарай хүрьһэн шииг нойтоор бага байна. Мүнөө газарай гэдэхын хойноһоо хаража байгаад, эртын борнойлгые колхоз бүхэндэ үргэнөөр ябуулха хэрэгтэй. Борнойлгын хүдэлмэриие бүхыдэнь МТС-үүдтэ даалгахые оролдодог зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ехэ алдуу хэнэ гээшэ. Тракторнуудай хажуугаар имагтал мори унаагаа хүсэд дүүрэнээр хэрэглэбэл, колхоз бүхэн эртэ хабарай борнойлгые богони болзор соо дүүргэжэ шадаха байна. Тиихэдэ НАТИ гэжэ гусенична тракторнуудай хүсые дүүрэнээр ашаглахын тула тэрээндэ 24-һөө үсөөн бэшэ борной, колёсно тракторта 10—12 борной шаггагалха ёһотой. Гэбэшье, олон МТС-үүд тракторнуудтаа үсөөн борной шаггагална.

Эртэ хабарай борнойлготой нэгэдоро намарай хара тарянда нэмэлтэ тэжээл үгэхэ ба тэрээниие борнойлхо саг ерээ. Манай республика дотор намарай хара тарянай нилээд ехэ талмайда нэмэлтэ тэжээл үгтэдэг. Гэбэшье, ехэнхидээ нэмэлтэ тэжээлдэ үнэһэн хэрэглэгдэдэг байна. Энэ хадаа тон буруу. Юуб гэхэдэ, хабартаа тарянай ургасада азотно тэжээл хэрэгтэй байдаг. Тиимэһээ азодтой үтэгжүүлгэ болохо шубуунай аргалаар (га бүридэ 4—5 центнер), үжөөгдэһэн наг шэбхээр (га бүридэ 5—10 тонно) гү, али шэбхын шүүһээр нэмэлтэ тэжээл үгэхэ ёһотой. Тиихэдэ бэлэхэнээр хайладаг минеральна үтэгжүүлгэ хэрэглэбэл бүришье һайн. Гектар бүридэ 100—120 килограмм сульфат аммони гү, али 70—80 килограмм аммиачна селитрэ нэмэлтэ тэжээл болгон оруулхада зохистой. Газар дээгүүр сасагдаһан үтэгжүүлгэ борнойлогдожо, хүрьһэндэ оруулагдадаг юм. Бороздае хүндэлэн, хара шоройто газарта хоёр дахин, эльһэлиг хүнгэн газарта нэгэ дахин борнойлхо ёһотой. Гадна, газарай хүрьһэндэ бии болоһон хальһан иимэ борнойлгоор эбдэгдэжэ, ургасын үндэһэнүүдтэ кислород һайнаар орохо болодог байна. Тэрэнэй эсэстэ хүрьһэн доторхи бактери органическа бодосуудые һайнаар эбдэжэ, ургасын хэрэглэхээр минеральна бодосууд болгодог юм. Тиимэһээ намарай хара таряан тэжээлээр хангагдажа, түргэнөөр ургадаг байна.

Намарай хара таряан эртэ ургажа, ногоон зүлгэтэй болодог. Ушар иимэһээ тэрээниие адуу малһаа наринаар хамгаалха хэрэгтэй.

Республикын түрүү колхозууд үшөө мартын эсэс багаар намарай хара тарянда нэмэлтэ тэжээл үгэжэ ба тэрээниие борнойлжо эхилһэн байгаа. Энэ хүдэлмэриие ябашье унжагайруулжа болохогүй. Тэрээнһээ байтагай, зарим газарта ороһон саһаншье энэ хүдэлмэридэ һаад ушаруулха ёһогүй. Юуб гэхэдэ, үтэгжүүлгые саһан дээгүүршье сасахада болохо. Энэ хадаа хуурай газар дээгүүр сасаһанда орходоо үлүү һайн байдаг гэжэ тоологдоно.

Намарай хара тарянай хойноһоо харууһалгые ба хабарай эртын борнойлгые богони болзор соо, агротехническэ эрхим шанартайгаар үнгэргэлгэ хадаа байгша ондо ороохото культурануудай үндэр ургаса хуряалгын найдамтай үндэһэ һуури болохо зэргэтэй.

В. Дерюгина, агроном.

НҮХЭД МАЛШАД! Нэгэшье толгой мал хоролтодо оруулхагүйн түлөө тэмсэгты!

Малажалаа культурнаар эрхилдэг болоо

Үнгэрһэн жэлдэ Бичурын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой үүлтэртэ үнеэдэй һүнэй-товарна фермын коллектив һаамхай үнеэн бүхэнһөө түсэбэй ёһоор 1050 литр һү һаахын орондо 1135 литр һааһан байна. Малажалаа культурнаар эрхилдэг болоһонһоо энэ амжалта гол түлэб дулдыдаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Мүнөө энэ фермэдэ малай үбэлжэлгэ һайнаар үнгэржэ байна. Үнеэд дундаһаа дээшэ хүсэ шадалтай болонхой. Эндэ тугалнуудай амидын шэгнүүрые дээшэлүүлгээр муу бэшэ үрэ дүнгүүд түйлагдана. Жэшээлхэдэ, һаалишан Екатерина Панькова тугал бүхэнэй амидын шэгнүүрые үдэр бүри 700 граммай орондо 850 грамм, һаалишан Анастасия Сидорова—870 грамм нэмээнэ. Фермэ дээрэ тугалай амидын шэгнүүр дунда жэшээгээр 700 граммай орондо 820 грамм нэмээгдэдэг байха юм. Энэ амжалта яагаад түйлагданаб гэхэдэ, эндэ тугалнуудые эхэһээнь һалгаажа түлжүүлдэг метод хэрэглэгдэнэ, тугалнууд һайнаар ба зүбөөр эдеэлүүлэгдэнэ. Энэ фермынхид тугалнуудтаа үбһэнэй шүүһэ овёсой кисель хоёрые үдэртөө 2 дахин, нарһанай шэлбүүһэнэй шүүһэ 1 дахин уулгадаг, мүн улаан шабар, модоной хөө, үнэһэнэй шүүһэ, яһанай гурил гэхэ мэтын минеральна бодосуудые эдюулэлсэдэг байна.

Фермэ дээрэ кормокухни хүдэлжэ, үбһэ тэжээл буйлуулагдажа, һайжаруулагдажа малда эдюулэгдэнэ. Үнеэд үдэр бүхэндэ турнепс, хартаабха гэхэ мэтын шэмэтэ тэжээл, 2—2,5 килограмм концентрадуудые эдидэг, мүн минеральна ба витаминна зүйлнүүдые хэрэглэлсэдэг юм. Эндэ ариг сэбэр наринаар сахигдана. Фермын һаалишан бүхэн үнеэдые зүбөөр һаадаг методтэ һуранхай. Тэдэнэр мүнөө үнеэдээ һаахынгаа урда тээ, мүн һааһанайнгаа һүүлдэ хододоо дэлэнгыень эльбэжэ массаж хээд, сэбэр полотенцээр аршадаг байна.

Фермын малшадай ажалта үдэрэй тоо бүридхэл һайнаар хэгдэнэ. Һаалишадай хэды литр һү һааһан ба ажалта үдэр олоһыень харуулһан таба табан хоногой график үлгэгдэжэ байдаг.

Тус фермын һаалишад энэ жэл гүйсэхэеэ байгаа республикынгаа 30 жэлэй ойн һайндэрые ажалай шэнэ амжалтануудаар тэмдэглэхэ гэжэ шиидээд, түсэбэй ёһоор һаамхай үнеэн бүхэнһөө жэл соо 1050 литрын орондо 2500 литр һү һааха уялга абаһан байна.

М. Фалилеев.

Һү һааха түсэбөө дүүргэхэб

Би һаалишанаар наймадахи жэлээ ажаллажа байнаб. Үнгэрэгшэ жэлдэ һаамхай үнеэн бүриһөө 1050 литр һү һааха гэһэн социалистическэ уялга абаад, колхозойнгоо бүхы һаалишадые мүрысөөндэ уриһан байгааб.

Абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө үнэн зүрхэнһөө оролдооб. Үнеэдээ һүтэй болгохын тулада тэдэнэй һая түрөөд байхада үдэрэй гурба дахин һаагша һэм. Хэрбээ үнеэдэй һая түрөөд байхада ёһотоор һаажа шадаагүй һаа, үнеэдые һүтэй болгохонь бэрхэтэй. Үнгэрэгшэ жэлдэ һаамхай үнеэн бүхэнһөө 1157 литр һү һааһан байгааб. Зарим һаалишад үнеэдэйнгээ һая түрөөд байхада тугалнуудтань табижа үгөөд, ёһоор һаадаггүй. Тиихэдэнь тугалнууд эхынгээ һү дууһан хүхэдэггүй юм. Тиигэ тиигэһээр үнеэд һү багые үгэдэг болоно.

Сталинска табадахи табанжэлэй түсэб соо һаамхай үнеэн бүриһөө 1500—1700 литр һү һааха гэжэ хэлэгдэнэ. Энэ хадаа һаалишан бүхэнэй дайшалхы зорилго мүн. Энэ түсэб дүүргэхын тулада һү һаалгые жэлһээ жэлдэ дээшэлүүлхэ ёһотойбди.

Мүнөө жэлдэ һаамхай үнеэн бүриһөө 1300 литр һү һааха гэһэн социалистическэ уялга абаад, социалистическэ мүрысөөндэ колхозойнгоо бүхы һаалишадые уряаб.

Колхозой правлени үнгэрэгшэ жэлдэ хэһэн хүдэлмэриимни түлөө намда 112 литр һү ба нэгэ тугал нэмэлтэ түлэбэри үгэһэн байна.

Бурят-Монголой республикын 30 жэлэй ойн һайндэрые ажалай амжалтаар угтахын түлөө улам һайнаар ажаллажа, үнеэдээ ба тугалнуудаа нэгэшье хоролтогүйгөөр харууһалха гэжэ шиидэнхэйб. Энэ хадаа ойн баярта минии ажалай бэлэг болохо байна.

Дулма Дымчикова, Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой һаалишан.

Дутагдалаа дары усадхаха

Мухаршэбэрэй аймагай олон колхозуудта малай үбэлжэлгэ хангалтагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна. Олон мал турана, гарзална. Иимэ байдал юун дээрэһээ тохёолдоноб гэхэдэ, малай харууһалга ба эдеэлүүлгэ муугаар эмхидхэгдэнэ, үбһэ тэжээл буруугаар гаргашалагдажа, түргэнөөр дууһашадаг байна. Жэшээ болгон Калининай нэрэмжэтэ колхозые абаад үзэбэл, эндэ мал, илангаяа хонид олоороо гарзална. МТФ дээрэнь үбһэ тэжээл үлүү ехээр гаргашалагданхай. Шадал муутай малнууд һайн харууһалгада табигданагүй. Тэрэшэлэн хониной-товарна фермэдэ ямаршье гуримгүй, хониной байранууд наг шэбхэһээ сэбэрлэгдэдэггүй байха юм. Кормушканууд ба яслинуудай түхеэрэгдээгүй дээрэһээ малшад үбһэ газараар хаяжа хонидтоо эдюулнэ. Уһалуури муугаар эмхидхэгдэнхэй. Мүнөө тэжээлэйнь запас дууһахаяа байна. Шэнэ түлнүүд муугаар харууһалагдана. Малда минеральна тэжээл эдюулэгдэнэгүй. Гахайн-товарна фермэ мүн лэ иимэ байдалтай. Малшад-кадрнууд дутуу.

Малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Тэдэнэртэ культурно-ажабайдалай һайн услови байгуулагдаагүй. Улаан булангууд түхеэрэгдээгүй, малшад культурна хэрэгсэлнүүдээр хангагдаагүй байха юм. Тиимэһээ тэдэнэр сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ аргагүй байна. Малшад тэрэшэлэн мылэ, полотенце болон бусад шухала хэрэгсэлнүүдээр хангагдаагүй байһаар.

Зангинай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ, Суулгын сомоной «Комсомол», Молотовой нэрэмжэтэ, Никольско сельсоведэй «Искра», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта мүн лэ иимэ баримтанууд бии.

Байгша ондо ниитын малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын тула эдэ бүхы дутагдалнуудые дары сагаа усадхаха, малайнгаа харууһалгые эрид һайжаруулха ба түл абалгые эрхимээр үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Б. Амуров.

Нэмэлтэ түлэбэринүүдые абана

Закаменай аймагай колхозууд 1952 оной хүдэлмэриин дүнгөөр колхознигуудтаа нэмэлтэ түлэбэринүүдые үгэжэ байна. Ниитын адуу мал олошоруулха талаар һайн амжалтануудые түйлаһан түрүү малшад нэмэлтэ түлэбэридэ хүртэнэ. Жэшээнь, Цагаан-Мориной сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша хонишон Банзаракша Бадмаев үнгэрэгшэ жэлдэ 142 эхэ хониһоо 200 толгой хурьга абаад, бүтэн бүринөөр тэнжээжэ, колхозойнгоо хонин һүрэгтэ тушааһанай түлөө 27 хурьга, мүн энэ колхозой хонишон Пунсук Самбуева 120 эхэ хониһоо 133 хурьга абажа, бүтэн бүрин түлжүүлһэнэй түлөө 6 хурьга абаа.

Тиихэдэ Утаата-Далахайн сомоной Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой адуушан Бадма Цыренов 30 гүүдһээ 30 унага абаад, хоролтогүйгөөр тэнжээжэ, адуун һүрэгтэ табиһанайнгаа түлөө 300 килограмм таряа, адуушан Базар Цыденов 32 гүүнһээ 31 унага, Бадма Гармаев 35 гүүнһээ 33 унага абажа, адуун һүрэгтөө табиһанайнгаа түлөө 3—3 центнер таряа абаа. Мүн энэ колхозой КТФ-е даагша Лубсан Ендонов адуу мори үсхэбэрилхэ түсэбөө 106 процент дүүргэһэнэй, 96 унага абажа, бүтэн бүрин түлжүүлһэнэйнгээ түлөө 564 килограмм таряа абаха болоо. Энэ колхозой 7 һаалишад үнеэдээ һайнаар харууһалһанай ба түлнүүдыень хоролтогүйгөөр тэнжээһэнэй түлөө тус тустаа 150 литр һү абаһан байна.

Д. Доржиев.

Советскэ культурын ажал-ябуулагшадай делегаци Хельсинкидэ ерээ

ХЕЛЬСИНКИ, апрелиин 6. (ТАСС). Хани барисаан, хани харилсаан ба харилсан туһалалсалга тухай финско-советскэ договорой баталагдаһаар 5 жэлэй ойн һайндэртэ хабаадахын тула поэт А. А. Сурковоор толгойлогдоһон советскэ культурын ажал-ябуулагшадай делегаци үсэгэлдэр Хельсинки ерээ.

Советскэ артистнууд нэгэн доро ерэлсэбэ.

Хельсинкидэ баярай суглаан болобо

ХЕЛЬСИНКИ, апрелиин 6. (ТАСС). Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондо хани барисаан, хани харилсаан ба харилсан туһалалсалга тухай договорой баталагдаһаар табан жэлэй ойтой дашарамдуулан, Финляндска республикын правительство мүнөөдэр Хельсинкидэ баярай суглаа хэбэ.

Республикын президент Паасикиви, премьер-министр ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Кекконен, министрнүүд Луукка, Тернгрен, Ойттинен ба бусад сеймын депутадууд, «Финлянди-Советскэ Союз» гэжэ общественна гэшүүд, олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд суглаан дээрэ байлсаба.

Советскэ Союзһаа Финляндида байгаа посланник В. З. Лебедев, Хитадай Арадай Республикын, арадай демократиин оронуудай дипломатическа түлөөлэгшэд, договорой табан жэлэй ойтой холбоотой хэмжээ ябуулганuудта хабаадахын тула ерэһэн советскэ культурын ажал-ябуулагшадай делегациин гэшүүд суглаан дээрэ тэрэшэлэн байлсаба.

Финляндиин ба Советскэ Союзай гүрэнэй гимнүүдые наадалгаар суглаан нээгдээ.

Гадаадын хэрэгүүдэй хоёрдохи министр Тернгрен хани барисаан тухай финско-советскэ договор тушаа элидхэл хэбэ.

Хани барисаан, хани харилсаан ба харилсан туһалалсалга тухай советско-финскэ договорой табан жэлэй ой

ХЕЛЬСИНКИ, апрелиин 6. (ТАСС). Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондо хани барисаан, хани харилсаан ба харилсан туһалалсалга тухай договорой баталагдаһаар табан жэлэй ой мүнөөдэр гүйсэбэ. Энэ гайхамшагта үдэртэй дашарамдуулан, Хельсинкиин олон мянган хүнүүд финляндска столицын демократическа организацинуудай зарлаһан митингдэ вокзальна талмай дээрэ сугларба. Энэ талмай финляндска ба советскэ гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэнхэй байгаа.

Финляндиин арадай демократическа союзай түрүүлэгшэ, сеймын депутат Куло митинг нээбэ. Тэрэ хадаа договорой түүхэтэ удхашанарые тэмдэглэбэ, энэ договор Генералиссимус Иосиф Виссарионович Сталинай нэрэтэй эгээн нитта холбоотой юм гэжэ зааба.

Энэ договор Финляндида экономическа талаар ашагтай юм, Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондо культурна харилсаа хүгжөөхэ ябадалда туһална, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай фронт бэхижүүлгэдэ шэглүүлэгдэнхэй байна, Финляндиин хилэнүүдые гадаадын агрессорнуудһаа хамгаална гэжэ Куло тэмдэглэбэ.

Гэхэтэй хамта, Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондохи хүршэ ёһоной һайн харилсаануудта эсэргүү шэглүүлэгдэһэн пропаганда хэжэ байгаа нүлөө ехэтэ этэгээдүүд Финляндида бии юм гэжэ Куло зааба.

Хани барисаан тухай советско-финляндска договорой табан жэлэй ойтой холбоотой хэмжээ ябуулганuудта хабаадахын тула Финлянди ерэһэн советскэ культурын ажал-ябуулагшадай делегациин хүтэлбэрилэгшэ Алексей Сурков митинг дээрэ үгэ хэлэбэ.

Тус договор Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондо хани барисаата харилсаа хүгжөөхэ, Финляндиин эб найрамдал ба аюулгүй байдал бэхижүүлхэ зохистой арга боломжо байгуулаа гэжэ Финляндиин коммунистическэ партиин генеральна секретарь, сеймын депутат Вилле Песси тэмдэглэбэ.

Финляндиин ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи хэтэ мүнхын хани барисаанай хүндэлэлдэ Песси юрөөл табиба.

Советскэ Союзай правительствода эльгээхэ амаршалгын телеграмма митинг дээрэ абтаа. Телеграмма соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Хельсинкидэ болоһон арадай суглаае эмхидхэгшэд ба тэрээндэ хабаадагшад хани барисаан, хани харилсаан, харилсан туһалалсалга тухай Советскэ Союзай болон Финляндиин хоорондо баталагдаһан договорой табан жэлэй ойтой дашарамдуулан, хүршэ агууехэ социалистическэ ороной арадуудта үнэн зүрхэнэй амаршалга хүргэнэ.

Финскэ патриодууд, манай ороной эб найрамдал хүсэгшэ бүхы гражданинууд манай ороной амгалан байдалай, манай арадай бэеэ дааһан байдалай, манай арадуудай хоорондохи ахадуугэй тэгшэ эрхэтэ хани харилсаанай үндэһэ болоһон энэ договорые баталха хэрэгтэ агууехэ Сталинай гаргаһан үүсхэлые баяр баясхалантайгаар һанадаг юм. Илангаяа худалдаа наймаанай ба культурна харилсаануудые хүгжөөхэ талаар манай орондо, манай арадта энэ договорой асарһан гайхамшагта дүнгүүдые финскэ арад харана.

Эб найрамдал, ажал, ажабайдал ба прогресс хангагша манай арадуудай хоорондохи хани барисаае ба бэе бэедээ этигэлые бэхижүүлхэ гэжэ үгэеэ үгэнэбди. Энэ хани барисаае таһалха, эб найрамдалые эбдэхэ ба манай арадые хосоролой түсэбүүдтэй холбохо гэһэн бүхы һэдэлгэнүүдые сохихобди.

Финляндиин ба Советскэ Союзай хоорондохи амгалан хани харилсаан манай арадуудай зол жаргалай, һалбаран хүгжэлтын тулада мандаха болтогой!

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, апрелиин 7. (ТАСС). Арадай армиин соединенинүүд ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд Мяри болон Пенамдон райондо американо-английска интервентнүүдтэ, лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Мүнөөдэр дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 2 самолёт унагааба.

ПХЕНЬЯН, апрелиин 8. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай частьнууд Пенамдоной райондо хамгаалгын байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Полкын тухай хүсэтэй дайсан артиллереэр ба авиацяар дэмжэгдэн шанга добтолгонуудые нэгэтэбэшэ хэбэ. Дайсанай бүхы добтолгонууд гэдэргээ сохигдоо.

Американска самолёдууд Аньчжоу ба Сунань шадарай амгалан зонтой нютагуудта добтолбо.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ частьнууд ба дайсанай самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 4 самолёт унагаагаа.

Дага Хаммаршельд ООН-эй генеральна секретаряар томилогдобо

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 7. (ТАСС). Аюулгүйн Соведэй дурадхаһан һайшаан дурадхалые хаража үзөөд, Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин Генеральна Ассамблей нюуса голосовани хэжэ, портфельгүй шведскэ министр Дага Хаммаршельдые Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин генеральна секретаряар һунгаба. Хаммаршельдын кандидатурын түлөө 57 голос үгтөө. Нэгэ голос буруушаажа үгтэбэ, нэгэ делегат һаналаа бариба.

★ БАРАС АГНАГШАД ★

Приморско хизаар. Красно... МТС-эй комбайнер ангуушан И. ... фимов 20 барас адаһан ба бари... на. Энэ убэл нүхэр Трофимовай ... ой тайгада гаража агнахадаа, ... зулзага амидыгаар бариба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (дээрэнь) барас ... байна. Газарта дарагдаад, тэ... байһан барасые И. Т. Трофимов ... гарһаа) хүлижэ байна. Бэшэ ... дынь (зүүн гарһаа) Е. И. Калугин, Петрушенко, М. Т. Трофимов гэгш... расые дараад байна. Доодо зураг... ангуушад баригдаһан барасые ... һуулгажа байна. (Зүүн гарһаа) — Петрушенко, Е. И. Калугин, ... Трофимов, И. Т. Трофимов.

ТАСС-эй фотохро...

Мэргэн буудагшадай мүрысөөн

Һаяхан Кудара тосхондо Байкало-Кударын аймагай мэргэн буудагшадай мүрысөөн үнгэргэгдэбэ.

Мүрысөөндэ ДОСААФ-эй эхин организацинуудай командануud хабаадалсажа, тэдэнэй дундаһаа Оймур тосхоной команда түрүү һуури эзэлбэ.

Өөһэд хоорондын мүрысөөндэ Костриков, Филиппов ба ...шов гэгшэд эрхим амжалта туйлаа. Мүн эхэнэрнүүдэй ...да муу бэшэ амжалта ... байна.

Түрүү һуури эзэлһэн ко... ДОСААФ-эй аймагай ко... грамота барюулагдаа. И. ...

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИ...

Паньмыньчжоньдохи хэлсээнүүд тушаа

ШАНХАЙ, апрелиин 6. (ТАСС). Киодо Цусин агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр Паньмыньчжоньдохи зүблөөн дээрэ Нэгэдэмэл Нацануудай командованиин холбоо бэелүүлхэ бүлэгые толгойлогшо контр-адмирал Даниэль үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхид тушаа 9 дурадхалые корейско-хитадай холбооной бүлэгэй түлөөлэгшэдтэ дамжуулан үгөө.

Эдэ дурадхалнуудынь иимэ гэбэл:

Андалдалга хэхэ газарынь Паньмыньчжонь болохо ёһотой, андалдалгын гурим тухай асуудалаар хэлсээ баталһанай һүүлээр 7 үдэр болоод андалдалга эхилхэ ёһотой; андалдагдаха пленэйхид тус бүри 25 хүнтэй бүлэгүүд болгогдохо, тиихэдээ пленэй хүн бүхэнэй национальность, нэрэ обог, зэргэ ба өөрынь номер бүридхэгдэхэ ёһотой; сэрэгэй пленэйхидэй бүлэгүүдые тушаан абажа байгаа түлөөлэгшэд хадаа пленэйхидые дамжуулан үгэһэн ушар бүхэндэ тэдэниие тушаажа абаһан тухай документдэ гараа табиха ёһотой; Паньмыньчжоньдо ошохо замдаа транспортна колоннонууд агаарһаа добтологдохогүй гэжэ найдуулагдаха ёһотой; холбоо бэелүүлэгшэд Паньмыньчжониин нейтральна вонодо һаадгүйгөөр ородог ба тэндэһээ һаадгүйгөөр гарадаг байха ёһотой, тиихэдээ персоналай тоонь, пленэйхидые оруулалсаад, 300 хүнһөө хэтэрхэгүй болоно; процедурна асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ ябадал офицернүүдтэ даалгагдаа; андалдалгые дүүргэхэ үдэр, саг тухай асуудал хадаа андалдалга тухай хэлсээе холбоо бэелүүлэгшэдые толгойлогшонорой баталха үедэ шиидхэгдэхэ байна.

НЬЮ-ЙОРК, апрелиин 6. (ТАСС). Мүньсаньһаа Ассошиэйтед пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые андалдаха тухай асуудалаар нэгэдэхи заседаниие шэнжэлхэ зуураа, Нэгэдэмэл Нацануудай сэрэгүүдэй командованиин холбооной главна офицер контр-адмирал Даниэль иигэжэ мэдүүлбэ: «Нүгөө талын хараа бодол ехэ зүб байна. Бидэнэр уулзажа һаналаа мэдэлсэхэдээ тодорхой прогресс туйлаабди гэжэ хэлэхэ байнаб».

ЛОНДОН, апрелиин 7. (ТАСС). Рейтер агентствын токийска корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, мүнөөдэр Паньмыньчжоньдохи хэлсээн дээрэ Нэгэдэмэл Нацануудай сэрэгүүдэй командованиин түлөөлэгшэд Корейдэхи үбшэлһэн ба шархатаһан пленэйхидые олоорнь андалдан абалсаха тухай корейско-хитадай талын дурадхалнуудые хүлеэн абаа.

Эдэ дурадхалнууд сэрэгэй пленэйхид тухай Женевскэ конвенциин 109-дэхи ба 110-дахи статьянуудай ёһоор хэгдэбэ. 109-дэхи статья хадаа хүндөөр үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые шууд андалдаха, тиихэдэ 110-дахи статья сэрэгэй пленэйхидые категори болгожо хубааха, физическэ гү, али психическэ байдалдань таатай гэжэ һанагдаһан сэрэгэй пленэйхидые нейтральна орондо дамжуулан үгэхэ ябадал хараална. Андалдалга тухай эдэ дурадхалнуудые Нэгэдэмэл Нацанууд зүбшөөнэ гэжэ Нэгэдэмэл Нацануудай сэрэгүүдэй командованиин главна түлөөлэгшэ контр-адмирал Даниэль мэдүүлбэ. Тэрэ хадаа тодорхойлогдоод байгаа үбшэлһэн ба шархатаһан пленэйхидые национальностяарнь илгажа дары андалдахые дурадхаба. Тиихэдээ нютагтаа бусаха дурагүй байһан сэрэгэй пленэй нэгэшье хүниие дайнай үедэ нютагтань бусаахагүй гэжэ корейско-хитадай талын зүбшөөгөө һаань, иимэ андалдалга хэгдэхэ юм гэжэ Даниэль хэлэбэ.

ЛОНДОН, апрелиин 7. (ТАСС). Рейтер агентствын токийска корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, үсэгэлдэрэй хэлсээнэй һүүлээр Нэгэдэмэл Нацануудай сэрэгүүдэй командованиин холбооной главна офицер контр-адмирал Даниэль корейско-хитадай талын хараа бодол «мүнөө дээрээ ехэ таарамжатай байна» гэжэ мэдүүлбэ.

Административна асуудалнуудые тодорхойлхын тула холбооной офицернүүдэй комитедые тала бүхэнэй байгуулхые Даниэль дурадхаба. Корейско-хитадай тала Даниэлиин дурадхалые хаража үзэхэбди гэбэ.

ПЕКИН, апрелиин 7. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Кэсонһоо иигэжэ дамжуулна:

Корейдэ даб дээрэхи эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээндэ хабаадагша корейско-хитадай делегаци мүнөөдэр иимэ коммюнике толилбо:

Апрелиин 7-ной үглөөнэй 11 часта хоёр талын холбоо бэелүүлэгшэдэй хоёрдохи заседани Паньмыньчжоньдо болобо.

Хүндөөр үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй бүхы пленэйхидһээ гадна, үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй бусад бүхы пленэйхидые нютагтань бусаахаар корейско-хитадай тала бэлэн байна гэжэ корейско-хитадай холбоо бэелүүлэгшэдые толгойлогшо генерал Ли Сан Чо апрелиин 6-най заседани дээрэ мэдүүлбэ.

Нүгөө тала энэ хараа бодолые апрелиин 7-ной заседани дээрэ зүбшөөбэ. Тиихэдээ үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй бүхы пленэйхидые бусаан ябуулхадаа, сэрэгэй пленэйхид тухай Женевскэ конвенциин 109-дэхи статьягай 3-дахи параграфые баримталха ёһотой гэбэ.

Сэрэгэй пленэйхид тухай Женевскэ конвенциин 109-дэхи статьягай 3-дахи параграф хадаа нютагтаа бусаагдаха дурагүй байһан, хүндөөр үбшэлһэн ба шархатаһан пленэйхидые дайнай үедэ нютагтань бусааха ёһогүй гэжэ хараална. Энэ заабари хадаа дайнай үедэ нютагтаа бусаагдахые хүсэһэн үбшэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые нютагтань бусааха ябадалда һаад хэхэ шалтагаан болгогдохо ёһогүй гэжэ генерал Ли Сан Чо зааба. Манайда байгаа үбшэн ба шархатаһан бүхы сэрэгэй пленэйхидые нүгөө талада дары, сэхэ дамжуулан үгэхөөр бэлэн байнабди гэжэ генерал Ли Сан Чо дахин мэдүүлбэ. Гэбэшье, бидэнэр нютагтаа сэхэ бусаагдахагүй, нүгөө талада байгаа сэрэгэй пленэйхидые нейтральна орондо байралуулха гэжэ эрихэ эрхэтэй байнабди.

Мүнөө сэхэ нютагтаа бусаагдаха үбшэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые андалдалгын хэмжээн тушаа хоёр талын хэлсээн туйлагдаад байхада, корейско-хитадай тала хадаа үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые нютагтань бусааха хэмжээ-ябуулганuудые тодорхойлхо тухай асуудалые хоёр талаһаа дары зүбшэн хэлсэхэ гэжэ дурадхаба. Энээнтэй дашарамдуулан, нүгөө тала апрелиин 6-най заседани дээрэ хэлсээнэй проект оруулаа. Энэ проект хадаа хэмжээ-ябуулганuудые тодорхойлхо тухай асуудалые хоёр талын зүбшэн хэлсэхэ үндэһэ боложо шадаха байна гэһэн һанамжаяа корейско-хитадай тала мүнөөдэрэй заседани дээрэ мэдүүлбэ.

Паньмыньчжоньдо хэлсээнэй болодог газар хадаа үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые андалдаха газар болохо гэжэ хараалһан проектын пунктнуудые корейско-хитадай тала дары зүбшөөбэ.

Корейско-хитадай тала өөрынгөө мэдэлэй үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидэй тоо тодорхойгоор гаргажа байна, тиин энээнэй дүнгүүд тухай мэдээсэлые нэгэ гү, али хоёр үдэрэй турша дотор нүгөө талада эльгээхэ юм гэжэ мүнөөдэрэй заседани дээрэ нүгөө талада хэлэгдэбэ.

ПЕКИН, апрелиин 8. (ТАСС). Үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые андалдаха тухай хэлсээ хэхэ талаар Паньмыньчжоньдо холбоо бэелүүлэгшэдэй гурбадахи заседани дээрэ хэрэг урагшаа ябаа гэжэ Синьхуа агентствын тусхай корреспондент Кэсонһоо мэдээсэнэ. Хоёр тала хадаа Паньмыньчжонёор дамжуулан нютагтаа бусаагдаха үбшэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидэй тоо тухай мэдээнүүдые андалдан абалсаба.

Корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай мэдэлдэ байгаа үбшэн, шархатаһан 600 шахуу сэрэгэй пленэйхид американска талада дамжуулан үгтэхэ юм гэжэ корейско-хитадай холбооной бүлэгэй толгойлогшо генерал Ли Сан Чо мэдүүлбэ. Тэдэнэй 450 хүниинь кореецүүд, 150 шахуу хүниинь кореецүүдбэшэ байна, тэрэ тоодо американецууд ба англичанинууд бии. Мүнөө тэдэниие национальностяарнь илгажа байна, тиин энэ илгалга тухай мэдээнүүд шадаал һаа һаяар табигдаха юм гэжэ генерал Ли Сан Чо зааба.

Американска тала үбшэлһэн ба шархатаһан Хитадай 700, корейскэ 5100 сэрэгэй пленэйхидые нютагтань бусааха юм гэжэ американска талаһаа холбоо бэелүүлэгшэдые толгойлогшо контр-адмирал Даниэль мэдүүлбэ.

Андалдалга хэхэ үедэ Паньмыньчжоньдо гурим сахиха зорилгоор тала бүриһөө сэрэгэй полицинхидэй тоое 15-һаа 30 хүн хүрэтэр олошоруулха тухай хэлсээн туйлагдаа.

Үбшэлһэн ба шархатаһан сэрэгэй пленэйхидые абажа ябаа автотранспортна колоннонууд тус бүри 10 машинаһаа доошо бэшэ байха гэһэн американецуудай дурадхал бэелүүлэгдэжэ шадагдахагүй байна гэжэ генерал Ли Сан Чо зааба. Ушарынь, Хойто Корейдэхи сэрэгэй пленэйхидэй лагерьнууд таранхай юм. Тиигээдшье, энэнь шухала бэшэ байна, юуб гэхэдэ, автотранспортна колоннонууд илгалгын тодорхой тэмдэгүүдтэй байха юм, автотранспортна колоннонуудай ябаха маршрут, саг ба амарха, хонохо газар тухай хоёр тала бэе бэедээ уридшалан мэдээсэхэ байна.

Административна детальнуудые тодорхойлхын тула штабной офицернүүдые томилхо гэжэ хоёр тала тэрэшэлэн зүбшөөбэ. Холбооной бүлэгүүд апрелиин 9-нэй үглөөнэй 11 час хүрэтэр забһарлалга хэхые шиидэбэ, хоёр талын штабной офицернүүд түрүүшын зүблөө хэбэ.

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ҺЭРГЭЭН БОДХООХО ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ХОЁРДОХИ УРЬҺАЛАМЖ...

1953 оной мартын 29-дэ Гомель город... болоһон шүүбэринүүдэй 11-дэхи тираж...

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы 228 разрядуудта серинүүд ба облигаци... удаадахи номернуудта шүүбэринүүд буугаа гэбэл...

Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэрин хэмжээн түхэригөөр	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэрин хэмжээн түхэригөөр	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№	Шүүбэрин хэмжээн түхэригөөр	Серинүүдэй №№	Облигацинуудай №№
020016	03*)	1.000	025393	1—50	200	031208	45*)	1.000	035377	1—5
020173	49*)	1.000	025758	1—50	200	031235	39*)	10.000	035417	1—5
020425	1—50	500	025832	42*)	1.000	031329	40*)	1.000	035445	1—5
020533	1—50	200	026118	39*)	1.000	031342	12*)	1.000	035636	1—5
020577	33*)	1.000	026331	1—50	500	031358	34*)	1.000	035880	47*
020712	50*)	1.000	026375	20*)	1.000	031382	13*)	1.000	035966	1—5
020746	04*)	10.000	026619	36*)	1.000	031495	1—50	500	036065	10*
020775	44*)	1.000	026632	1—50	200	031635	16*)	1.000	036358	18*
020803	33*)	1.000	027014	1—50	500	031772	11*)	1.000	036379	44*
020849	10*)	5.000	027101	07*)	1.000	031788	50*)	1.000	036467	1—5
020874	1—50	200	027173	1—50	200	031853	1—50	200	036581	1—5
020882	1—50	500	027296	40*)	1.000	031863	09*)	1.000	036615	1—5
020937	1—50	500	027377	02*)	1.000	031870	31*)	1.000	036980	1—5
020967	1—50	200	027431	37*)	1.000	032225	50*)	1.000	037155	1—5
020997	18*)	1.000	027841	32*)	1.000	032538	17*)	1.000	037245	18*
021202	08*)	1.000	027903	06*)	1.000	032700	10*)	1.000	037499	49*
021589	11*)	1.000	027957	08*)	1.000	032904	29*)	1.000	037584	18*
022157	1—50	200	028060	1—50	200	032924	04*)	1.000	037615	1—5
022329	07*)	10.000	028171	45*)	5.000	033005	20*)	1.000	037675	02*
022330	31*)	1.000	028201	45*)	5.000	033212	02*)	1.000	037695	04*
022396	21*)	1.000	028343	49*)	1.000	033302	19*)	1.000	037733	36*
022424	35*)	1.000	028395	10*)	1.000	033436	45*)	1.000	037962	41*
022487	30*)	1.000	028637	39*)	1.000	033440	26*)	1.000	038389	1—5
022604	1—50	200	028725	01*)	1.000	033674	35*)	1.000	038465	31*
022689	19*)	1.000	028782	16*)	1.000	033711	1—50	200	038582	07*
022720	1—50	500	028990	01*)	5.000	033714	1—50	500	038681	1—5
022787	10*)	5.000	029007	32*)	1.000	033780	49*)	1.000	038824	1—5
022869	38*)	1.000	029046	14*)	1.000	033795	46*)	1.000	038835	1—5
023098	27*)	5.000	029387	06*)	1.000	033949	47*)	1.000	038869	48*
023119	27*)	1.000	029397	1—50	200	033950	38*)	1.000	038900	13*
023263	19*)	10.000	029482	27*)	1.000	034023	35*)	1.000	038908	37*
023349	18*)	1.000	029546	1—50	500	034052	08*)	50.000	039025	16*
023435	1—50	200	029787	22*)	1.000	034613	27*)	1.000	039054	1—5
023727	07*)	1.000	030034	47*)	1.000	034625	1—50	200	039187	1—5
023826	1—50	200	030041	17*)	1.000	034670	09*)	1.000	039216	17*
024032	21*)	5.000	030044	15*)	1.000	034772	17*)	1.000	039427	06*
024212	17*)	1.000	030426	43*)	1.000	035025	1—50	500	039459	1—5
024809	21*)	10.000	030454	1—50	200	035127	1—50	500	039593	35*
024823	40*)	25.000	030789	1—25	200	035210	30*)	1.000	039605	39*
025039	1—50	200	030816	02*)	1.000	035251	1—50	200	039672	1—5
025098	48*)	1.000	030862	30*)	1.000	035260	08*)	1.000	039958	22*
025188	42*)	1.000	031054	19*)	1.000	035361	26*)	1.000	039975	50*

*) Энэ серийн облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүриин 200 ... шүүбэринүүд буугаа.

Шүүбэринүүдэй тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүүлэгш... шадай депутадуудай Гомельско областной Соведэй ... комитедэй Түрүүлэгшэ А. А. К...

Комиссиин харюусалгата Секретарь финансова албанай Советник Л. А. ВАСИ...

Мүнөөдэр КИНО... ТЕАТРНУУДТА

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — **«Любовь Яровая»** (12, 14, 18 ба 23 ч. 30 м.), **«Анна Каренина»** II серп (16, 20 ба 22 ч.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта — **«Пионерское лето»** ба **«Каштанка»** (11 ч. ...), **«Девушка с характером»** (1... 22 ч.), **«Анна Каренина»** I сери ... 20 ч.), **«Приключение Роби...»** (23 ч. 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства 10-17, пропаганды и переводов 6-84, культуры и быта, промышленности—4-52, мест. информации и писем—11-05, Для междугородных переговоров — 15.

Н—00512. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж ...